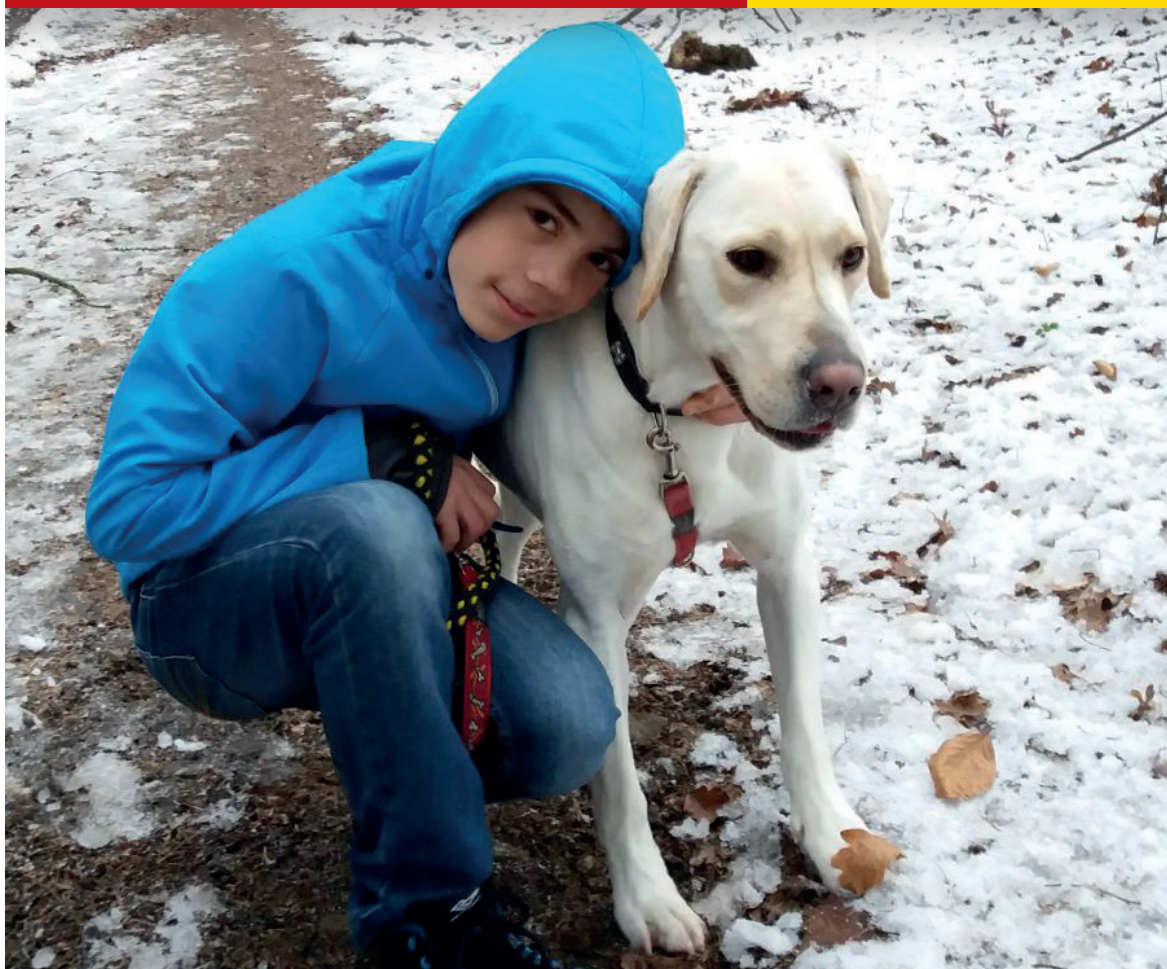

PRŮVODCE

náhradní rodinnou péčí

únor 2018

PORUCHY CHOVÁNÍ, DEPRESE, SEBEPOŠKOZOVÁNÍ (STR. 4)
HLEDÁME VÁS, MÁMO, TÁTO (STR. 15)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt Zajištění vybraných služeb sociální prevence na území Jihomoravského kraje, reg. číslo CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_005/0002207 je financován z Evropského sociálního fondu, Státního rozpočtu ČR a rozpočtu Jihomoravského kraje prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

1	Editorial
2	Aktuálně Pěstounská péče na přechodnou dobu u nás i v zahraničí
4	Naše téma Poruchy chování, deprese, sebepoškozování
15	Hledáme Vás, mámo, táto
19	Příběh rodiny Šest let s naší princeznou
20	Poradny V dobrých rukou
20	Co všechno jsme dokázali s projektem TESCO Vy rozhodujete, my pomáháme
21	Dům na půli cesty
23	Doporučujeme Způsobem, jakým komunikujeme, utváříme naše vztahy
24	Novinky v knihovně
27	Patron
29	Hledáme dobrovolníky Dovolená v Chorvatsku
30	Pomáháte s námi

V rubrice, která podle všeho patří v Průvodci k nejčtenějším, se tentokrát objevila hned troje dvojčata. A jedna se jmenují vskutku pohádkové – Jeníček a Mařenka. Jak to vlastně s tím pohádkovým Jeníčkem a Mařenkou bylo? A jaké archetypální životní situace pohádka předestírá?

Děti bydlely s rodiči, v jiném výkladu s macechou a vlastním tatínkem, na kraji lesa a rodina byla chudá. Ať už děti byly do lesa zavedeny záměrně nebo se ztratily, opustily nedobrovolně původní útočiště, které možná ani tak vlídným a ochraňujícím útočištěm nebylo. To známe, že. Respektive naše přijaté děti to znají až moc dobře. Jeníček na popud Mařenky vyleze na strom a hledá světýlko – další útočiště. A ono je trošku zrádné – na první pohled, respektive ochutnání perníčku, je to paráda, ale vzápětí je začne ohrožovat čarodějnice. Mnohé naše děti už zažily nějaká provizoria, která se ukázala jen jako další pohroma. Strčit čarodějnici do pece, tedy zničit zlo, se ve skutečném životě dětem samotným asi sotva povede a zázračný návrat k rodičům také nebývá zrovna častým jevem. Je třeba jim pomoci a poskytnou útočiště trochu dál od toho temného lesa. A to i v případě, že se chovají zase nerozumně a hrozí další bloudění. Tak vám držím palce, abyste vydrželi ty bláznivé nápady Jeníčků a Mařenek a za Jeníčky a Mařenky doufám v rychlé nalezení cesty z lesa a laskavosti oplývající útočiště.

Vaše

Lenka Pospíšilová

PRŮVODCE náhradní rodinnou péčí

1/2018, XVIII. ročník, vychází 6x ročně
uzávěrka čísla: 02. 02. 2018, ISSN 1805-3890

vydalo **Sdružení pěstounských rodin**
Anenská 10, 602 00 Brno
fax: +420 543 249 141

www.pestouni.cz
www.dumnapulicesty.cz
e-mail: **info@pestouni.cz, dum@pestouni.cz**

IČO 64326471

bankovní spojení: 2700255345/2010, FioBanka

redakce: Lenka Pospíšilová – redaktorka, Pavel Šmýd, Alena Michalová, Ladislav Nevřkla, Zuzana Klápsťová, Martina Kalendová, Daria Tolknerová, Alena Vítková, Sylva Dvořáčková, Hana Palacká, Hana Ježová, Tomáš Dvořáček, Hana Benadová, Marie Popovská, Petra Müllerová, Zora Knížková, Julija Prejšová, Ilona Gertnerová, Jana Fornouzová, Lucie Baliharová, Barbora Čížková, Marie Šindelková

foto na titulní straně: Hana Ježová

předplatné 200 Kč/rok, vyřizuje: K. Kolářová, spracasopis@gmail.com
design a sazba: Grifart, spol. s r.o.

tisk: ARCH - polygrafické práce spol. s r.o., Charbulova 1195/3A, Brno
Povoleno Ministerstvem kultury, evidenční číslo MK ČR E 13323

Přetiskování článků a fotografií je zakázáno bez písemného souhlasu redakce a zachování autorských práv.

Pěstounská péče na přechodnou dobu u nás i v zahraničí

Setkání zástupců oddělení sociálně-právní ochrany dětí, doprovodných organizací a odborníků na přechodnou pěstounskou péči se uskutečnilo 25. ledna 2018 „u kulatého stolu“ v Brně. Jsme rádi, že setkání mohlo přispět k formování profesní sítě odborníků a pěstounů, rozvíjení vzájemného dialogu a formování dobré praxe v oblasti podpory dětí v náhradní rodinné péči.

PhDr. Miloslav Macela představil varianty systémů PPPD v různých evropských zemích. Pěstouni mohou být v zaměstnaneckém poměru (odměna ve formě platu) či působit jako OSVČ s „akreditací“, nebo fungovat v rámci soukromoprávního institutu. Rodiny přechodných pěstounů mohou podle svých podmínek a předpokladů zastávat v systému náhradní péče různé funkce. Např. krizová PP, při nutnosti okamžitého umístění dítěte, plánovitě krátkodobá péče (u novorozenců či například v případech hospitalizace rodičů). Může být i terapeutická, při závažnějším postižení či traumatizaci dítěte a funkce odlehčovací či sdílené rodičovské odpovědnosti. Rolí PPPD je tedy více a pěstouni si mohou volit pro ně vhodnou formu odpovídající požadavkům systému NRP.

V příspěvku Mag. Aleny Vítkové (Průvodce NRP 6 2017, str. 26) byly představeny poznatky z praxe místního systému pěstounské péče na přechodnou dobu v Dolním Rakousku a v Bavorsku, které bylo možno získat na pracovních setkáních pořádaných bavorskými partnery Monikou Görres, místopředsedkyní Pfad für Kinder LV Bayern a Elfriede Fischer, vedoucí sociálního odboru Ansbach a dolnorakouskými partnery zastoupenými Gabrielle Wied, předsedkyní spolku Peter PAN – Pflege und Adoption in Niederösterreich. Pěstouni na přechodnou dobu jsou buď v zaměstnaneckém poměru, anebo dostávají příspěvky pouze v období, kdy mají v péči dítě. Do PPPD se dostávají děti pouze do pěti let věku, u starších dětí se předpokládá, že při vytváření citové vazby a zapojení do rodiny nemohou být tak flexibilní jako v předchozím období a jsou umísťováni spíše do zařízení rodinného

typu, i když individuální výjimky jsou možné. PPPD by neměla trvat déle než půl roku, během tohoto období by mělo být rozhodnuto o dalším osudu dítěte (návratu do původní rodiny či umístění do trvalé náhradní rodinné péče). Cílem je, dítěti vypracovat realistickou perspektivu, která zajistí jeho životní kontinuitu. Případné kontakty s biologickými rodiči jsou dokumentovány a používány jako podklad při úvahách o dalším osudu dítěte. Jako předpoklady pro výkon PPPD jsou brány v úvahu zdravotní stav, bytové a finanční poměry, podpora blízkých osob, psychologický profil apod. Přes časovou omezenost konkrétní citové vazby je podstatné, že novorozenci a kojenci se mohou zdravě emočně vyvíjet právě za podmínek vytvoření bezpečné citové vazby s pečující osobou. Prioritou je řešení situace dítěte v co nejkratší době a zamezení jeho traumatizace.

Při setkání zazněl příspěvek Sylvie Dvořáčkové, vedoucí Poradny SPR v Brně, která vyzdvihla potřebu vnímání pěstounské péče na přechodnou dobu jako opravdu krátkodobého institutu, zejména novorozené děti je třeba v brzké době umístit do trvalé péče. Podle odborníků trvá období nespecifické citové vazby k pečujícím osobám cca do šesti měsíců věku dítěte, do té doby by se mělo podle svých vývojových potřeb dostat do stabilního rodinného prostředí. Po tomto věku si dítě tvoří specifickou citovou vazbu k pečujícím osobám, pevné citové pouto, které, když je později přerušeno, způsobuje významnou traumatizaci, „vytržení dítěte“ z jeho nejbližších vztahů, které si již vytvořilo. V českém prostředí trvá podle zkušenosti (liší se v závislosti na přístupu soudců a dalších aktérů v různých krajích apod.) doba setrvání dítěte v PPPD ve významném počtu případů jeden až dva roky, tedy dochází k výrazné traumatizaci dětí. Rozhodování o dalším osudu dítěte by mělo být více pružné a efektivní. Jako vhodné se v různých zemích osvědčují větší pravomoci OSPODu při profesionálním posouzení situace dítěte a dobíhání případného efektivního soudního řízení v době, kdy je dítě již v trvalé péči

(zkušenost Dolního Bavorska či Rakouska, kde je kladen důraz na to, aby se dítě dostalo do trvalé péče v řádu měsíců, s případným následným dořešením právních náležitostí).

V pracovních skupinách sdíleli přítomní odborníci z praxe náměty pro nastavení systému PPPD v českých podmínkách na základě reflexe současných zkušeností. Ve všech skupinách zazněl požadavek na zkrácení pobytu dětí v PPPD na nezbytně nutnou dobu a zefektivnění procesu rozhodování tak, aby děti, alespoň v naprosté většině případů, nepodstupovaly významnou traumatizaci změny rodiny po navázání se na pečující osobu po cca šestém měsíci svého života. Efektivní by bylo, pokud by více pravomocí pro rozhodování o umístění dítěte opět získali pracovníci OSPOD, ev. by v krátkých lhůtách rozhodovali na tuto problematiku specializovaní soudci apod.

Při pobytu dítěte v PPPD by se podle zúčastněných mělo rozhodnout o jeho budoucí perspektivě tak, aby mohlo co nejdříve získat stabilní rodinné zázemí. Mělo by docházet k odbornému a reálnému zhodnocení situace v zájmu dítěte. Zmiňovány byly případy, ve kterých biologičtí rodiče například nepečovali již o několik svých dětí a ani o další dítě zájem nejeví. Často je jejich osobnostní fungování natolik problematické, že nejsou schopni dlouhodobě převzít rodičovské kompetence a zodpovědnost (projevuje se na základě zkušenosti s nimi i na základě odborných klinických psychologických posouzení, jde o různé osobnostní deficity, poruchy osobnosti apod.). Přesto v těchto situacích může docházet k neúspěšným situacím čekání na sanaci biologické rodiny na úkor zájmu dítěte, které potřebuje akutně stabilní rodinné zázemí. Otázkou je také řešení nedostatku dlouhodobých pěstounů, kteří mohou být odrazováni i „hrozbou“ časově neohraničené možnosti návratu dítěte k biologickým rodičům. V některých zemích je přitom i v legislativě zohledňována doba pobytu a navázání pevných citových vazeb v dlouhodobé pěstounské péči a chráněno stabilní zázemí dítěte. Všichni zúčastnění se shodli na nutnosti zvýšení počtu dlouhodobých pěstounů. Ve vyhledávání těchto osob důležitou roli hraje ekonomická a pracovní právní zakotvení dlouhodobé pěstounské péče i její celospolečenské ocenění. Úvahou k zamyšlení je také

nalezení způsobů, jak více zaangažovat dlouhodobé pěstouny i do péče o děti s různými handicapy.

V pracovních skupinách se řešily i předpoklady pěstounů pro výkon PPPD. Pěstouni by podle diskuse měli být osobnostně zralí lidé, empatictí, schopní pracovat s vlastními emocemi, lidé s výchovnými kompetencemi a zájemem osob, které s nimi náročnou péči mohou sdílet, včetně vhodných zdravotních předpokladů a materiálního zázemí. Každý přitom může mít konkrétní předpoklady a rodinné podmínky pro doprovázení určitých dětí i vzhledem k jejich specifickým. Nezbytná je také ochota spolupracovat v zájmu dítěte s budoucími pěstouny či osvojiteli a pomáhat dětem se pozitivně osamostatnit z péče pěstounů na přechodnou dobu do péče následné.

Ke zvážení je také způsob umísťování dětí do péče PPD právě vzhledem k předpokladům, schopnostem a podmínkám pěstounů. Sporné může být umísťování starších (např. náctiletých) dětí do přechodné péče v situacích, kdy nemusí být schopni a ochotni se začlenit do rodiny a mohou výrazně narušovat její chod, zatímco v zařízení rodinného typu by se mohli adaptovat lépe, samozřejmě s přihlédnutím k tomu, že individuální odborné posouzení a různé výjimky jsou vždy možné. Zmíněna byla také ohleduplnost k pěstounům PPD, kteří zvláště v případech velmi náročné a intenzivní péče o přijaté děti mohou potřebovat delší dobu odpočinku pro regeneraci sil a zamezení syndromu vyhoření.

Při reflektování samotného procesu předávání dětí do dlouhodobé péče pak byla vyzdvížena schopnost empatie a ochota ke spolupráci všech zúčastněných stran a primární zaměření na zájem a individuální potřeby dítěte. Klíčové je již zmíněné brzké předávání dítěte do dlouhodobé péče, vstřícnost, dobré vztahy mezi zúčastněnými a citlivé posuzování potřeb dětí.

Všem zúčastněným děkujeme za participaci na tématu přechodné pěstounské péče a těšíme se na další možnosti společné diskuse a spolupráce v oblasti rozvíjení dobré praxe v náhradní rodinné péči.

Zuzana Klápšťová,
sociální pracovníce SPR

PORUCHY CHOVÁNÍ, DEPRESE, SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Začal nám nový rok, jsou tu krásná přání i naše vážná předsevzetí – změnit svůj život k lepšímu, zhubnout, myslet pozitivně, být úspěšnější a hlavně šťastnější. Je pravdou, že právě první měsíce nového roku, možná že i málo sluníčka a chladné počasí více přispívá k rozvoji nespokojenosti, nezvládání emocí a často i k depresím. Ty se bohužel nevyhýbají ani dětem a mladým lidem.

Žijeme ve společnosti orientované na výkon a úspěch. Zvládání tlaku být úspěšný, neustálé srovnávání a soutěžení však mohou vést k rozvoji komplexů méněcennosti i pocitů nedostatečnosti. Prudký nárůst psychických problémů u mladé generace je výsledkem snahy dostat obecně očekávané dokonalosti. Nenaplnění nerealistických očekávání vyvolává těžké psychické problémy, které mohou vést i k sebepoškození či jinému protispoločenskému chování. Učitelé upozorňují na zvýšenou agresivitu u dětí a mládeže. Často se mluví o zhoubném vlivu sledování nevhodných filmů. Násilí a brutalita se na nás valí z televize, internetu a bulvárního tisku. Velmi častým důvodem dětských úzkostí a následného sebezraňování bývají neutěšené rodinné vztahy, hádky rodičů i velmi časná probuzení sexuality dětí. Přibývá i duševních poruch, protože společnost klade vysoké nároky na úspěch a výkon nejen dospělých, ale i dětí. Nelze opomenout také biologické příčiny, vrozené dispozice k duševním nemocem. Je třeba si uvědomit, že všechny děti nejsou stejně talentované. Všichni nebudou řídit banky, létat do kosmu, či dosahovat výjimečných objevů na poli vědy a techniky. Je možno se cítit šťastně a perspektivně, když zjišťujeme, že nejsme mimořádně nadaní, ale ani hloupí? Psychologové se shodují, že dětství každého člověka je důležitým obdobím, které ho má vybavit pro celý život. Dítě samo své dětství neovlivní, to dělají rodiče, dospělí okolo a prostředí, do kterého dítě přichází. Jak moc nás naše dětství ovlivnilo, se může zamyslet

každý sám. Naučili jsme se věřit ve své schopnosti, umíme se radovat, jsme schopni důvěřovat, máme plány do budoucna, nebo jsme plni strachu, komplexů a nejistoty? A jaké poselství předáváme my, našim dětem?

Je třeba si uvědomit, že nestačí pečovat jen o svoje tělo, ale stejně důležitou péči je třeba věnovat i své duši. Je jisté, že člověk nemůže prožívat jen pozitivní emoce. Zklamání, naštvaní i smutek patří k běžným prožitkům našeho života. Zdravá psychohygienu, odpočinek, dostatek spánku, sport a pohyb na zdravém vzduchu a především uspokojivé vztahy s blízkými osobami nám mohou pomoci se přes toto „horší období“ přenést. Pokud se však nedaří vrátit k dřívější uspokojivé rovnováze, neměli bychom váhat vyhledat odbornou intervenci psychologickou či lékařskou. Deprese, jako každá jiná nemoc, má svá vymezení a diagnostická kritéria. Vyznačuje se dlouhodobě skleslou náladou, snížením energie a aktivity, snížením koncentrace a pozornosti. Snížení bývá sebevědomí a sebedůvěra, vyskytují se poruchy spánku, pocity viny a bezcennosti. Přidružovat se mohou i další příznaky negativních emocí. Depresivním symptomům je třeba věnovat pozornost, zvláště pokud je pozorujeme u dětí a mladistvých. Je třeba s nimi mluvit o tom, jak se cítí, co je trápí, z čeho mají obavy, zda jim někdo neubližuje. Vždy je lépe konzultovat s odborníkem, než dlouhou dobu čekat, že se vše spontánně upraví.

Víme, že péče o svěřené děti není jednoduchá a často přináší těžkosti. Přeji nám všem, aby naše děti cítily, že domov je bezpečné místo přijetí, důvěry a pochopení. Ať jsme citliví k jejich potřebám, posilujíc jejich sebevědomí a víru, že vše zvládnou. Mějme je rádi, takové jaké jsou.

Sylvia Dvořáčková,
vedoucí Poradny SPR Brno

Také máte doma děti, které dennodenně řeší svá traumata ze soužití s biologickými rodiči? Jak vznikají taková dětská traumata, ať už jsou rodiče dítěte dobří, průměrní nebo jsou to lidé, kteří se s rodičovskými schopnostmi totálně minulí a dítě vlastně vůbec nechtějí? O tom píše Andrea Platznerová v níže uvedeném článku. Jaké jsou následky těchto traumata znáte asi vy, pěstouni, velmi dobře od svých svěřených dětí. A už si nemůžete dovolit opakovat stejné chyby jako biologičtí rodiče. Na vás je těžký úkol dětská traumata léčit.

Co bolí všechny děti

Ono v podstatě lze s trochou, ale opravdu jen trochou nadsázky říct, že neexistuje dítě, které by od svých rodičů nebylo dostalo na cestu životem spršku ublížení a traumát. Jistě, má pozorování v sobě nesou statistickou chybu, nepotkávám přeci klasickou skupinu lidí, reprezentativní vzorek populace. Přesto si dovoluji tvrdit, že ani zbytek lidstva, ten, co nemá svého terapeuta, to nemá zas o tolik jinak. Existuje vůbec dobrý rodič? Takový, kterému jeho děti nemají co vyčítat? Takový, který své potomstvo nějakým způsobem duševně nepoznačil a neposlal je do světa s nějakou tou neurózou v batochu?

Mohli bychom odpovědět, že takový rodič neexistuje, a přeci z toho nebýt zdrčení. To v případě, že bychom mezi traumata a ublížení zahrnuli i tu část širokého spektra rodičovského chování a konání, jež není dítěti příjemné a na něž si nezachová idylické vzpomínky, přitom ale je potřebné a přínosné. Tu zdravou frustraci, nepříjemné zážitky a nepohodlné rodičovské zásahy, které děti otuží a připraví na realitu skutečného života mimo zdi bezpečného rodinného hnízda. A vůbec nemusí jít o vycizelované uvědomělé výchovné praktiky. Vejdou se sem i impulzivní ruptury nervů, nespravedlivé zákazy a nesmyslné příkazy.

Dítě zvládne a potřebuje zvládnout i naši iracionalitu, necílevědomost a nepředvídatelnost našich reakcí, dokud tyto nepřekročí prospěšnou míru. Dokonce můžeme na vědomí nutnosti a oprávněnosti takovýchto ranek a šrámů postavit optimistický přístup k výchově, který po gradaci až ke stupni hraničícímu s lehkovážností lze vyjádřit takto: Nebojme se chyb, milí rodiče! Ony ty naše děti stejně nikdy nebudou spokojené, vždy si

najdou něco, z čeho nás budou vinit! A od toho nakonec my rodiče v neposlední řadě také jsme – abychom sejmuli z ramen našich dětí závaží vin a pocitů selhání a nesli je bez remcání místo nich. I kdybychom se stokrát cítili nespravedlivě haněni a obviňováni. V tomto kontextu třeba paní K., která léta nenachází partnerské štěstí, spojuje svou vztahovou smůlu s přísným patriarchálním otcem a paní L. naopak vidí souvislost svého osudu (velmi podobného osudu paní K.) s volnomyšlenkářským tátou, který byl víc všude jinde než doma s její dominantní maminkou a s ní. M., dítě rodičů, kteří spolu léta žili v napětí „kvůli dětem“, razí názor, že manželé, kteří spolu netvoří harmonické zázemí, mají jít od sebe, aby se i dětem ulevilo. „Není nic horšího, než žít léta v napětí!“ a N., dítě rozvedených rodičů, naopak prosazuje ideu zachování manželství s dětmi za každou cenu, protože úplná rodina je pro něj ta nejvyšší hodnota, za téměř jakýchkoli podmínek. Všechno by bylo jinak, lépe, kdyby naši tenkrát byli naši odvahou a šli od sebe, potažmo kdyby se nebyli rozvedli. Tak si vyberte.

Potud zlehčení. To, že se jako rodiče nemusíme brát zase tak vážně a že lidské mládě snese hodně, ale není tím, co jsem vám zde dnes chtěla sdělit. Nebudu si to zjednodušovat. Nemohu. Poslouchání lidských příběhů, mapování rodinných kronik s jejich hlavními představiteli, to vše sahá mnohem hloub než k ironizující rovině humoru. Mnohem, mnohem hloub. Ty společné duševně těžké cesty vedou k hladinám, v nichž jsou uložena tak závažná poranění, tak zneschopňující bolest, tak zdrcující dětská zkušenost, že úsměv je to poslední, co by vás napadlo. A nemusí zdaleka jít o traumata v klasickém smyslu – zneužití,

násilí, rodičovské zlo v jakékoli formě. Mám zde na mysli nenápadná traumata, běžná téměř v každé rodině, mnohdy uštědřená nevědomě nebo plynoucí z nedostatku sebeovládání. Taková, jaká pácháme, přestože máme rádi. A až když o nich mluví jejich terče, až když vidíme jejich důsledky, někdy až po mnoha letech, dojde nám, jak velká traumata to jsou.

Racionální přehodnocení hluboko sahajících traumat obvykle není s to změnit hluboce uložený nejvnitřnější prožitek. Právě z těchto ublížení jsem se pokusila udělat seznam – pro svou rodičovskou potřebu a pro případný zájem každého dalšího rodiče, potomka nebo kohokoli jiného. Ze širokého výčtu námitek dětí a adolescentů i negativních vzpomínek na dětství dětí dávno dospělých jsem vybrala ty traumatizující události, jež bolely úplně všechny děti (nezávisle na tom, kdy v životě si tu bolest uvědomily a zda vůbec, a do jakých psycho- nebo somatošatů se ta bolest oblékla). Ty negativní zážitky, na které všichni, kdo je utrhli a řekli mi o tom, vzpomínali s trápením v hlase. Ty, jejichž následky si jejich oběti prokazatelně nesly nebo stále nesou.

Tak vznikl můj „výčet absolutních ublížení dětem“. Tato ublížení by podle všeho v ideálním případě (sem si dejte záložku, k té ideálnosti se budeme muset vrátit) neměl zažít nikdo. Seznam traumatizujících zážitků, které, jak se zdá, nelze za žádných podmínek (sem druhou záložku, prosím) individualizovat, relativizovat a bagatelizovat.

1. Tak tedy: všechny děti bez rozdílu traumatizuje, když jim **rodiče nedávají dostatečně najevo svou lásku**. Objektivně nebo „jen“ subjektivně. (Subjektivní neláskou myslím ty případy, kdy rodič ví, že miluje, a věří, že to dává najevo, ale dítě jeho lásku a náklonnost z různých důvodů necítí. Je jisté dobré vědět, že přese všechny snahy milujících rodičů vždy budou děti, které řeknou spolu s desetiletým Johanem: „Máma pořád říká, jak mě má ráda, ale já si to nemyslím.“ Ale to nám nesmí zabránit v dávání toho, co dávat umíme a co dávat je pak naší rodičovskou povinností. Naopak, přidejme!)

Projevů rodičovské lásky je mnoho, ale alespoň některý každé dítě esenciálně potřebuje. Ten balík lásky, nebo pocit jejího nedostatku, si nakonec pak neseme s sebou po celý život. Na druhou stranu ovšem lze říct, že s věkem klesává míra subjektivního pocitu nedostatku rodičovské lásky. Jako velcí jsme schopni „objektivnějšího“ náhledu, a tudíž schopni najít důkazy lásky v tom, co jsme jako děti jako lásku nevnímali.

To se může stát, například pokud naši rodiče byli povahy méně spontánních a otevřených, byli méně dotekoví či méně čitelní, ale milovali nás úplně stejně jako učebnicově archetypální, prototypové bezpodmínečně objímající vřelé mámy (nebo tátové) a hřejivě hrdí a přijímající tátové (nebo mámy). Až jako dospělí, sami třeba už rodiče, zjistíme, jak to vlastně nejspíš bylo. Což na druhou stranu není zas tolik pozitivní zpráva, jak by mohla být.

Zpětný náhled na pocity toho totiž právě v případě raných srámů většinou nezmění tolik, kolik bychom si přáli. To proto, že pochopení a přehodnocení velmi často zůstává na racionální úrovni a takto racionální přehodnocení tak hluboko sahajících traumat obvykle není s to změnit hluboce uložený nejvnitřnější prožitek. Dětské, do podstaty lidské látky zažrané emoční šmouhy logickou houbou nevychytíš.

Zůstaňme tedy klidně u subjektivního dětského vnímání. Dítě potřebuje vědět, že ho rodič má rád. Z doteků, pohlazení, teplého jídla, teplých slov, účasti u her, pomoci s povinnostmi, čehokoli, co je rodič schopen dát, ideálně toho, co si samo konkrétní dítě umí nejlépe přeložit do slova LÁSKA.

Ne všechny děti popisují jako trauma facku nebo křik, ale úplně všechny mají slzu v oku, když vzpomínají na větu: „Kdybys nebyl/a, bylo by mi lépe!“

2. **Rodiče dávají výrazně a trvale přednost jinému sourozenci nebo sourozencům.** Přednost v jakémkoli smyslu, ve smyslu zájmu, fyzické přičynosti, rozhovorů, času věnovaného přípravě do školy nebo hrám, objemu obdivu, ocenění a pochval, váhy dětského názoru v rodinném rozhodování... Možná byste ani nevěřili, jak hlu-

boký žal a pocit odmítnutí (a cokoli dalšího, třeba hněv) z takto devalvovaných dětí vychází, když se dostaneme k tomuto tématu. Ze všech.

Nechuť dnes už velké Aničky o cokoli se snažit a vůbec žít, souvisí zcela jasně s dobrými známkami jejího staršího bratra ve škole a s těmi jejími, přese všechnu snahu špatnými. Kdyby jen tenkrát byli rodiče řekli: „Vidíme, Aničko naše milá, že se snažíš, to je důležité, ne známka. A kromě toho jsi moc šikovná v tolika jiných věcech, než je matematika!“

Vztek a fyzická agresivita Mirka, které tolik trápí jeho rodinu, zase zcela nepopíratelně souvisí s novým přítelem mámy a – na rozdíl od Mirka – sportovně nadanými sourozenci. Mohu zodpovědně říci, že jsem ve své dosavadní kariéře neslyšela ani jednoho klienta říkat s pochopením a vyrovnaně (ale nevylučme, že zdravý člověk bez zásadnějších duševních potíží může mít i takovou disharmonii v sobě vyřešenou a netrpět jejími následky): „Marně jsem se snažil být stejně dobrý jako brácha, nic nebylo dost dobré na to, aby mě táta měl stejně rád jako jeho!“ nebo „Sestra byla vždycky ta hezčí a chytřejší, a já byla ta, co pořád zlobí.“ A to už vlastně mluvíme o dalším tématu, hodnocení a kritice.

3. Všechny děti bolí, když je **rodiče neustále kritizují a málo chválí**. Moderní, resp. staronové přístupy, odmítající nejen kritiku a tresty, ale i pochvalu, ve své podstatě velmi smysluplné a psychologicky obhajitelné (ono nakonec i pozitivní hodnocení je hodnocení, vypovídá o našem hodnotícím pohledu na potomstvo a zpochybňuje bezpodmínečné přijetí), smetla ze stolu sedmnáctiletá Verunka, která si občas řeže zápěstí a u mne má často v očích slzy: „Já myslím, že děti prostě pochvalu potřebují. Aby věděly, že na nich rodičům záleží, aby měly motivaci něco dělat a vůbec být.“ A basta, vážení.

O rodičovské kritice jsme se v ten den s Verunkou ani nestihly bavit, tak to dořeknu já: Umírněnou kritiku děti zvládnou, setkají se s ní nakonec později leckde, školkou počínaje a do konce života už vlastně nikdy nikde nekonče. Přesto ale: Pokud někdo, tak právě rodiče by měli být ti, kdo umí podávat své negativní zpětné vazby tak, aby zabolely co nejméně, aby vyzněly jako rada, jak něco změnit, zlepšit. Ne proto, že pokud se tak nestane, budou své dítě považovat za méně hodnotné, horší než jiné děti, ale proto, že jim záleží na tom, aby jejich dítě životem plulo s menším protivětrem, aby umělo svůj potenciál používat tak, aby svět pro ně byl příjemným a smysluplným místem k žití.

A víte co? Když si po sobě tento odstavec přečtu, nejsem daleka toho, abych ho celý šmahem popřela, a veškerou tu sofistikovanou, umírněnou a citlivou rodičovskou kritičnost z úst mámy a táty „zakázala“ úplně. Ať si kritizují jiní, bude jich v životě každého dítěte víc než dost. My rodiče bychom mohli prostě jen chválit nebo nechválit, nebo ne?

4. Když jim rodiče vyčetli jejich existenci. Když jim řekli, že se raději neměly narodit. Řekli byť jen jednou. Nebo jen naznačovali. A ono si to tyto děti většinou vyslechnou doslova a mnohokrát. Pokud bych mohla všechny rodiče požádat o jednu jedinou věc, byla by to asi právě tato. Prosím, nikdy, ale opravdu nikdy svým dětem neřkejte, že by bylo lepší, kdyby nebyly. Že by bez nich byl váš život lepší. Že jsou jen na přítěž. Že litujete, že jste nevolili potrat (!). Nebo „jen“, že se klidně mohou sbalit a zmizet z vašeho života. Dokud vás neohrožují na životě nebo vaše cennosti nesměňují za heroin, můžete si tu úlevu, jaká nastane po zbavení se rodičovských stresů a povinností, třeba denně představovat – ale dítě o ní nemá vědět. Nejen v partnerských vztazích platí plzákovské lásky- a respektuplné zatloukací pravidlo. Tady je, řekla bych, ještě platnější – tady šetříme děti! Podvedená manželka se s krutou pravdou nakonec přeci jen nějak popere, dítě ji ale zabuduje do ještě se vyvíjející osobnosti!

A budu ještě přísnější: Zkusme, prosím, vůbec nevyčítat! Tedy nevyčítat nic bytostně našeho. Nesvalovat vinu za naše potíže na děti. Samozřejmě dítě může vědět, že může za rozbitý hrníček mámy nebo poničený počítač táty. Ale nemá slyšet, že je vinno naším zpackaným životem, že ono může za to, že jsme nešťastní, osamělí nebo neúspěšní. Ona to hlavně není pravda!

Věřte mi – zdaleka ne všechny děti (ale spousta ano, jistě) popisují jako trauma facku nebo křik, ale úplně všechny mají slzu v oku, i když třeba pro okolí nepostřehnutelnou, když vzpomínají na větu: „Kdybys nebyl/a, bylo by mi lépe!“

Přemýšlím, zda jsem něco opomněla... Aha! Záložky! Chtěla jsem se vrátit k výrazu ideální a imperativu nikdy, za žádných podmínek. Vše

výše uvedené by se IDEÁLNĚ nemělo, nesmí dít NIKDY. Ale jak už jste jistě zjistili sami, ideální není v životě nic, ani při nejlepší vůli. Natož u takového „materiálu“, jakým je unavený a vystresovaný nedokonalý rodič. Ideál, dokonalost je neurotickým a nedostižným cílem obsese. Pro normální zdravý život postačí neúnavná snaha o dobro a lásku. A snaha o nápravu, když občas selžeme.

MUDr. Andrea Platznerová

Psáno pro psychologie.cz

Autorka je absolventkou Lékařské fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě. Specializaci v psychiatrii ukončila v Praze atestací z psychiatrie s platností v EU. Pracovala jako lékařka v Psychiatrické léčebně v Brně a na Psychiatrické klinice Fakultní nemocnice v Brně, naposledy jako vedoucí lékařka Krizového centra, jejím prvořadým zájmem je psychoterapie. Je absolventkou psychodynamicky orientovaného psychoterapeutického výcviku v Rafael Institutu v Praze. Přednáší na psychiatrická a psychologická témata. Napsala monografii Sebeпоškozování. Publikuje články na psychiatrická témata v časopisech pro učitele a zdravotníky. Působí v Praze a Karlových Varech jako psychoterapeutka.

Deprese, sebepoškození, poruchy chování ve škole

Pedagog – učitel a vychovatel (vždy mám na mysli výchovně-vzdělávací školský systém) se může ve své praxi setkat se žákem, který trpí depresí či jinými psychickými projevy anebo u něj dochází k sebepoškození, které označuje závažnou poruchu chování.

Problémy u konkrétního dítěte často bývají upozorovány v rodině, pak rodiče mohou požádat o součinnost školy (školní poradenské centrum) – přes výchovného poradce, preventistu sociálně patologických jevů a školního psychologa, kteří detekují možné příčiny ve škole – třídním kolektivu, vztazích mezi spolužáky a doporučují rodičům, jak dále postupovat: odeslat dítě do spádového psychiatrického zařízení (dle závažnosti, např. v případě sebepoškození), doporučit využití služeb pedagogicko-psychologické poradny, krizového centra.

Pokud je závažný problém vyzorován přímo ve školním prostředí, škola okamžitě kontaktuje rodiče a doporučuje dle závažnosti již výše uvedený postup. Může také v případě hrozícího rizika odeslat dítě, i proti vůli rodičů, do spádového psychiatrického zařízení.

Snaha okamžitě odstranit sebepoškozující chování je nevhodným postupem při odstraňování obtíží, podobně jako sankce či ignorace. Úspěšnější je dlouhodobá spolupráce školy s rodinou a zavedení jednoznačných pravidel přímo ve škole, která úzce souvisí s doporučením psychologa.

Mgr. Monika Vašíčková,
učitelka ZŠ

S podporou se dá i z těžkých chvílí vytěžit to dobré pro život

Téma tohoto vydání je jasné. Deprese, sebepoškozování, poruchy chování a jejich následky. Pro mě to znamená přiblížit tuto problematiku tzv. z terénu. Už teď na mě padá „deka“ a to jsem ještě nezačala psát. Jak ale psát o něčem tak velmi osobním a citlivém, abych to nezobecňovala, abych neházela všechny do jednoho pytle, abych nedávala nálepky, nehodnotila, někoho se nedotkla a zároveň nezůstávala na povrchu?

Dlouholetá pozornost naší organizace Janus se upírá na dospívající a mladé dospělé, kteří vyrůstali v některém z typů náhradní péče. Tito lidé si prošli nejen traumatickým dětstvím, ale často jsou hluboce poznamenáni absencí či nedostatkem lásky, zájmu, porozumění a přijetí.

Kromě této skutečnosti, musíme pracovat i s dalšími specifickými jevy, jež provází část těchto mladých lidí. Někteří také patří mezi nezaměstnané, jsou zadlužení, jiní trpí duševním onemocněním nebo jsou na ulici, nemají střechu nad hlavou. Naši mladí se také potýkají s řadou překážek, které jsou spojené s jejich tělesným či mentálním handicapem. Někteří v minulosti užívali návykové látky, jiní byli nebo právě jsou ve výkonu trestu. Někteří pracují v oblasti sexbyznysu. Chodí k nám i maminky samoživitelky, které můžeme považovat za tzv. ohrožené rodiny, jsou pod dohledem orgánů sociálně právní ochrany dětí. U většiny z našich mladých se logicky několik z vyjmenovaných jevů propojuje a prolíná. Chci však zdůraznit, že i přes shora uvedený výčet problémů, jde o pozoruhodné a inspirativní mladé lidi, kteří v životě také něco dokázali a ještě dokáží. Úspěch má totiž mnoho jedinečných podob a my se je u nich snažíme hledat a vidět.

„Naše mladé“ podporujeme v oblastech, které se týkají praktického života, jako je například pomoc při hledání práce a odpovídajícího bydlení, doprovázíme je při jednání na úřadech, k lékařům, pomáháme jim s řešením dluhové pastí nebo i s tím, jak se starat o vlastní domácnost.

Kromě toho však strávíme mnoho společného času v rozhovorech. Vlastně si ani nedovedeme naši práci bez „setkávání v rozhovorech“, které jsou často velmi intimní, ani představit. Je to něco, na čem stojí naše práce. Na trpělivém, přijímajícím naslouchání, na respektu a úctě, důvěře v pravdivost vysloveného. Na tom, že každý má dostatek času pro sebe.

Proto, abychom se dostali k „jádro pudla“ je třeba připravit pro mladého člověka takové prostředí, ve kterém se bude cítit bezpečně. Potřebujeme si dát dostatek času pro to, abychom si mohli vzájemně důvěřovat. Nestavíme se do pozice autorit jen proto, že jsme starší, možná o něco zkušenější, vzdělanější či důležitější. Nepotřebujeme si potvrzovat svoji moc. Zbavit se expertní role napomáhá k tomu, setkávat se s druhými především lidsky. Když se toto podaří, následně v jednotlivých intervencích rádi využijeme naší odbornosti. Takový přístup se nám dlouhodobě osvědčuje, neboť když se nám podaří vytvořit natolik důvěrný a blízký vztah, pak není třeba oboustranně hrát naučené hry, není třeba něco skrývat, kalkulovat, bát se. Můžeme se tak dobře a rychle dostat k tomu, co je pro mladého člověka v danou chvíli podstatné, tzv. „na pořadu dne“. Prakticky to znamená, že se eliminují skryté zakázky a neřeší se zástupné problémy, které se například pro nás dospělé zdají důležité, avšak pro mladého člověka v tu dobu nikoli. V tomto je třeba být velmi disciplinovaný, pozorně naslouchat. Respektovat to, co mladý člověk právě potřebuje a nestavět do popředí to, co si myslíme, že by měl dělat, potřebovat a chtít, jak by měl „správně“ žít. Neznamená to však, že souhlasíme se vším, co mladý člověk dělá, a pokud to tak je, otevřeně o tom mluvíme.

Asi před sedmi lety přišla na schůzku slečna, která žila již nějakou dobu samostatně. Neměla práci, a protože má pouze základní vzdělání, měla mizivou šanci si ji najít. Byla zadlužená, neměla vyřízené žádné dávky, neplatila povinné pojištění, bydlela u rodiny partnera. Ta jí vzala vše, co měla

naspořeno. Neměla nic, byla na nich úplně závislá. Trpěla strachy a úzkostmi, nutkavými, vtravými myšlenkami, které ji paralyzovaly natolik, že za poslední rok vyšla jen párkrát ven z bytu, kde žila. To, že přišla, ji stálo velké úsilí. Hnala ji k nám naděje, že jí konečně někdo může pomoci. Pravda je, že nás znala už dobrých šest let. Leccos jsme spolu v minulosti zažili. Proto pro ni bylo snadnější přijít. Nešla za nikým neznámým, i když jsme se téměř dva roky neviděli.

Nabízelo se, abychom okamžitě řešili její sociální situaci. Tedy... měla bys jít okamžitě na úřad práce, zažádat si o dávky, měla by sis konečně najít práci a splácet svoje dluhy atd. To ale ona nepotřebovala. Moc dobře věděla s čím má problémy. Ve chvíli, kdy přišla, potřebovala prostě najíst. Stačil obyčejný rohlík, nějaká sušenka, čaj. Od včerejšího rána totiž nejedla. O jídlo si samozřejmě neflekla a kvůli tomu vlastně nepřišla, ale bylo jasné, že se nemůžeme ničemu věnovat, dokud se nenají. Co bychom od ní mohli chtít, kam bychom se mohli dostat, když má prázdnou v břiše a omdlévá hlady? Dlouho jsme se neviděli, a tak bylo o čem povídat. To, co ještě potřebovala, bylo, aby jí někdo pozorně naslouchal, snažil se jí porozumět. Potřebovala, aby si někdo všiml a ocenil, že přišla. Musela totiž ovládnout téměř nepřekonatelný strach z toho, že se jí něco po cestě stane, protože ji Pán Bůh potrestá za to, jak žije. V tu chvíli bylo opravdu jedno, že jí zase poskočil dluh na zdravotní pojišťovně, že nemá práci, že není zaregistrována na úřadu práce, či to, že jí rodina, ve které žije, zneužívá. Strávili jsme tak společně několik hodin. Během toho bylo mnoho řečeno, slzy se střídaly se smíchem. Došlo až na tak osobní věci, jako její vztah k Bohu nebo to, jak prožívá svoje „těžké stavy“. „Cítím, jako bych tady měla černou nekonečně hlubokou díru“, držela se při tom na hrudi a hluboce dýchala. „Nikdo a nic ji nemůže zacelit. Ani to, že si něco hezkého koupím, ani přítel, ani já sama...“

Díky našemu setkávání a rozhovorům, díky trpělivosti a času, který jsme jí dali, díky tomu, že jsme respektovali její životní možnosti, její tempo, postupně získávala sebedůvěru. Strachy se začaly rozplývat, byla sebejistější. Za nějakou dobu dostala nabídku na podporovanou práci u spřízněné neziskovky. To byl skvělý start nejen k pracovním

návykům. Poznala další lidi, kterým na ní záleželo. Později si udělala rekvalifikační kurz. Díky právní pomoci, kterou jsme jí zprostředkovali, se jí podařilo získat zpět alespoň část jejich uspořené peněz. V současnosti má splaceny téměř všechny dluhy, které měla, a nebylo jich málo. Má jiného partnera, který je jí oporou.

Dnes u nás po delší době byla. Jen se tak ukázat, říct co je nového, jak jde život, poradit se o tom, co chystá. Udělala si řidičák a miluje jízdu autem. Pracuje ve dvou zaměstnáních a připravuje projekt, kterým by byla ráda prospěšná druhým. Říká, že chce vrátit to, co dostala, aby mohla být tam, kde teď je. Viděla jsem hotovou, silnou, zralou ženu, která je zároveň citlivá a křehká tak, jak má žena být.

Životní situace našich klientů nejsou závidění hodné. Často k nim vzhlížím s obdivem, jak „nesou svůj kříž“ a nedovedu si představit, že bych já sama mohla tyto věci unést ve zdraví. Kromě existenčních otázek bojují s velkou nejistotou, se strachem, jsou dezorientovaní a vláčení okolnostmi, nesvobodní, osamělí, bez zázemí a opory, kterou většina z nás nachází ve svých rodinách a blízkých vztazích.

Jednou mi jedna slečna řekla: „Víš, já vlastně všechno mám. Studuju školu, která mě baví, dostala jsem na ni i peníze. Privydělám si, mám vlastní byt, který jste mi pomohli získat. Ale stejně je mi hrozně. Má smysl žít? Je mi úzko, mám depku, nemůžu vydržet sama doma. Je mi hrozně smutno a k tomu mi to přijde blbý. Stydím se za to, že si tady stěžuju, protože si přece nemám na co stěžovat,... když všechno mám...“

V takových rozhovorech si uvědomujeme, že to, že se nám s mladým člověkem podařilo vyřešit nějakou situaci, neznamená hned výhru. UVědomujeme si, že naše práce zajištěním samostatného bydlení, získáním práce či jinou intervencí nekončí. Mnohdy zase nová začíná. Je důležité, aby to, čím mladí lidé žijí, měli s kým sdílet a pokud o to stojí, tak aby byl někdo, kdo by je provázel jejich novými životními etapami. S odvahou, otevřeností, bez podmínek a s důvěrou v ně samotné. Protože oni sami jsou nejlepšími experty na svůj život.

Ing. Andrea Doubková,
Janus, z. s.

Naše zkušenosti

Zátěž na celý život

Po přijetí ve třech a půl letech se u našeho dítěte objevilo sebepoškozování, poruchy chování. Tento stav trval celé dětství, situace vygradovala v době, kdy se dítě stalo zletilým. Objevily se vážné psychiatrické problémy, nastávají kolapsy způsobené depresí, neschopností zvládnout běžné životní situace. Kolapsy, kdy nastávají stavy nevědomí, třasy nohou a rukou bývají kdykoliv a kdekoliv, například při cestě ze školy. Následovala delší hospitalizace na psychiatrii, vysoké dávky léků. Situace se zkomplikovala, když fyzicky dospělý člověk s mentalitou dvanáctiletého dítěte navázal při hospitalizaci vztah s vážně narušenou osobou, následovaly další kolapsy, nastal začarovaný kruh, zvedají se dávky léků. Diagnóza zní porucha osobnosti a mentální retardace. Vzhledem k tomu, že v biologické rodině je autismus, těžká retardace a zřejmě i další onemocnění, dá se předpokládat, že genetická zátěž je důvodem tohoto stavu.

Situaci řešíme šestnáct let, snažíme se nyní soudně omezit svéprávnost, bude začínat psychoterapie, je v péči odborníků. Zatím nelze předpokládat, že by byla schopná o sebe pečovat sama, uvidíme, jak bude vše probíhat dál.

pěstounka Iva

Jak to máme my, kteří jsme vyrostli bez vlastní rodiny

Vyrůstala jsem jak v pěstounské, tak v ústavní péči. Mám za sebou řadu příběhů a zážitků z doby mého dětství až po dospělost. Nikdy bych si nemyslela, že to, co jsem si kdy zažila, se mi bude promítat v životě. Brala jsem to jako jednu z kapitol, co se stala, a už nikdy se nestane a nebude se připomínat. Myslím si, že když budu psát za většinu z nás, nebudu se mýlit. Na rovinu říkám a vím z vlastní zkušenosti, že některé naše životy jsou tak strašně ovlivněné a propletené tím, čím jsme si prošli, že není snadné se s tím tak úplně vyrovnat a jsou to roky a roky práce sama na sobě. Určitě si každý z nás mladých v podobné situaci zažil hodně pěkných chvil, ale i bolest, odloučení, nepřijetí, odstup nebo i utrpení, a to v takové

míře, že to je v podstatě trauma na celý život. Máme za sebou neskutečně mnoho překážek, které jsme i ve velmi mladém věku museli řešit. Je toho tolik, že se to tak postupně nabaluje, až to jednoho hezkého dne praskne. Způsobené tím, co se kolem nás děje a tím, co nám chybí. Třeba v momentě kdy si položíme otázku, kdy jsme měli možnost přijít za naší vlastní mámou nebo tátou a říct jim: „Hele, mami/tati, prostě potřebuju obejmout, protože mi chybíš“. Kolik z nás našlo oporu ve své vlastní rodině, aniž by si od nás něco žádali, kolik z nás mohlo hodit to břímě na ně a o nic se nestarat? Vyrůstáme mezi milujícími pěstouny, kteří nám vlastně nikdy nebudou vlastními rodiči. Všichni dobře víme, že touha mít svoji vlastní matku a otce je nezkroutná, i když si to nechceme kolikrát připustit. Vyrůstáme v dětském domově, kde je tucet dalších opuštěných dětí, které se nemají s kým pomazlit a které nemají možnost někomu říct: mami, tati. I přesto, že se tu hraje na rodinnou skupinu o zhruba osmi dětech, nejsme rodina. Není tu máma, není tu táta, nejsou tu jen dva sourozenci, je tu osm dětí a cizí tety. Žijeme ve velké budově, kde se řeší plno dalších dětských životů, a musíme se naučit být samostatní. Protože na nás někdy bohužel není čas, musíme si poradit sami, protože před námi je plno dalších, co potřebují radu. Musíme si pomoci sami, protože v životě to za nás nikdo jiný neudělá. V době dospívání je na nás nárokováno daleko více úkolů. Musíme rychleji dospět, abychom mohli být příkladem dalším. Ale pořád je to o tom, že nemáme ke komu jít a sdělit mu naše nejtajnější přání, nemáme se ke komu přitulit, nedostává se nám mateřské lásky. A pak vyrosteme, dychtíme po svobodě a volnosti a chceme si žít své vlastní životy. Vrháme se do samostatného života plni očekávání a naděje. Stáváme se dospělými, nedomazlenými, nedávajíc najevo své pocity, bez dobrých vztahových vazeb, po svobodě toužícími mladými lidmi, kterým sice schází mnoho podstatného, ale jsme rozhodnutí jít do světa s tím, že to zvládneme. Některým se zadaří a stanou se úspěšnými, ale bohužel je nám známo to větší procento těch, kteří neuspějí.

Ani jsme si nestihli všimnout, jak je pro nás vlastně obtížné, navázat nové vztahy s cizími lidmi. Neu-

míme to, protože to nikdy nebylo potřeba, zejména v době kdy jsme čas trávili v dětském domově. Neumíme si udržet práci, a vůbec navyknout si na jiný režim, než kdy byl. Nikdo nás najednou nebudí, nikdo nás nedovede k doktorovi, nikdo nám neuvaří, nemáme nikoho za sebou, nikoho kdo by dělal věci za nás... Tohle jsou věci, které nás značně omezují a se kterými se musíme naučit pracovat. Jsou to věci společensky nepřijatelné, a pro nás jsou mnohdy ostudné.

Žijeme ve světě, kde je nás kladeno daleko více nároků, než nám kdy kdo říkal, že bude. Nastoupili jsme do reality, která nám dala „ránu přes nos“. Byl a je to boj! Náš život začne plynout najednou hrozně rychle, uvědomujeme si, že jsme ztratili to nejhezčí. Rodinu, lásku, dětství, zájem, vztah, city. Začne nás to sžírat a kupí se to. Cítíme se v životě sami, a samota je něco, co je prvopočátkem pro to, dostat se do depresí.

Můžeme být jakkoli srovnány s minulostí, ale to co jsme si prožili, je něco, s čím se musíme naučit žít. Neustále se nám to bude promítat v hlavě a neustále o tom budeme přemýšlet. Neobejdeme se bez toho, abychom si neprošli obdobím depresí.

Julie, bývalá klientka Janus, z.s.

Naše zkušenosti, které snad mohou pomoci i jiným pěstounům

Naše Magda dnes chodí na střední školu. Když k nám jako tříleté děvčátko přišla z dětského domova, chovala se trochu jinak, než jsme byli zvyklí u našich nebo i jiných dětí. Magdička byla drobná, ale rozhodně se přehlédnout nedala. Po celý den vyžadovala soustředěnou pozornost. Pokud byla jen na okamžik ponechána svým nápadům, dokázala okamžitě něco shodit, vylít, rozbít. Zkrátka byla jako z hadích ocásků. Často se stalo, že její neuvážeností došlo ke zranění. Z tohoto důvodu jí nebylo možné ani dobře zařadit do kolektivu školky. Paní učitelky si s ní nevěděly rady a obvykle ještě před obědem telefonovaly, ať si pro Magdu dojdeme. Brzy jsme byli nuceni vyhledat pomoc nejen psychologa, ale také dětského psychiatra. Vyzkoušeli jsme různé doporučené přístupy, mnohé léky i alternativní léčbu u několika léčitelů. Již od útlého věku bylo zřejmé, že Magda bude hůře zvladatelné dítě s nejasnou pro-

gnózou svého duševního zdraví. (Později se zjistilo, že její matka trpí schizofrenií a zároveň závislostí na návykových látkách, otec byl zřejmě také závislý na pervitinu a již zemřel). Na základní škole byl Magdě přidělen asistent pedagoga, což bylo velmi pozitivní. Díky pochopení školy a také našemu trpělivému přístupu doma, byly školní výsledky docela dobré. Větší problémy začaly až s pubertou. Často jsme byli voláni do školy k projednávání mnohých přestupků. Jestli dříve na Magdu pohlíželi, že je „nějaká divná“, v té době začalo její chování překračovat veškeré meze. Odmlouvání, sprosté nadávky, vyvolávání hádek, křik nejen ve škole, ale i doma se sourozenci a námi rodiči. Přidaly se dokonce krádeže, útoky a sebepoškozování – řezání žiletkou, nebo nožem. Magdu jsme museli nechat opakovaně hospitalizovat. V současné době se Magda léčí ambulantně, ale problém je, že má pocit, že jí léky „nedělají dobře“. V léčbě je nespolehlivá, léky nechce brát. Máme velké obavy, jak se vše bude vyvíjet do budoucna. Zvolený učební obor Magdu nebaví, často chodí „za školu“. Nebaví ji vlastně nic. Kamarády žádné nemá, pouze ty virtuální na facebooku. Brzy bude Magdě osmnáct roků a říká, že se chce co nejdříve osamostatnit. Vůbec jí prý nerozumíme, jsme ve svých názorech zastaralí a vůbec nemožní...

Naše spolupráce s ošetřujícími lékaři i školou brzy skončí. Magda si nepřeje, abychom dál do jejích záležitostí zasahovali. Je nám to moc líto, protože mimo nás Magda žádné další zázemí v původní rodině nemá. Se sociální pracovníci i lékařkou jsem hovořila o možnosti omezení právní způsobilosti pro Magdu, ale zřejmě to nebude možné. Cítíme se po patnácti letech zcela vyčerpaní a momentálně nevidíme budoucnost Magdy nijak růžově. Jsme moc rádi, že naše klíčová pracovníce nám rozumí, můžeme s ní o všem otevřeně mluvit. Častokrát jsme využili i možnosti psychoterapie v SPR. Společně se připravujeme na Magdino osamostatnění. Navazujeme spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi, které nám byly doporučeny. Mrzí nás, že doprovázení rodin v rámci uzavřených Dohod o výkonu pěstounské péče končí zletilostí dítěte. Vždy se nám zde dostalo nejen odborné pomoci, ale i lidské podpory, za což vám všem ze srdce děkujeme.

pěstounka Petra

ANDREA PLATZNEROVÁ Sebepoškození

Záměrné sebepoškození je jev, s nímž se dnes psychiatri a psychotherapeuti ve své praxi setkávají stále častěji. Zdá se, že narůstající počet mladých lidí v „objektivních“ nebo „subjektivních“ životních krizích sahá po žiletky či hořící cigarety a zaměřuje svou „agresivitu“ proti sobě. Tato publikace vysvětluje, že nejde o agresivitu v zjednodušujícím slova smyslu, že cílem sebepoškození je jen v malém zlomku případů smrt a že naopak sebepoškození je nezralou snahou o přežití. Stejně tak je z lékařského hlediska důležité v přístupu k poškozujícím se lidem pochopit jejich konkrétní motivy a emoční a myšlenkové vzorce vedoucí k sebepoškození. Kniha je určena v první řadě psychiatrům a psychotherapeutům, kterým kromě jiných důležitých informací a praktických zkušeností nabízí konkrétní diagnostické a terapeutické postupy. Bude však také přínosem pro pracovníky ve školství a sociální oblasti, respektive pro všechny, kdo chtějí více rozumět – a tedy umět lépe pomoci – poškozuji- cím se lidem.

Galén 2009, 225 Kč, e-kniha 169 Kč

TEREZA NAGY ŠTOLBOVÁ Dcera padajícího listí

Autorka líčí dětství dítěte, které opustila matka, ocitlo se v ústavu a poté v péči adoptivních rodičů. Pohled dítěte, které naráží na zeď nedorozumění, je vyličen velmi sugestivně. Toto rané trauma a život bez mateřské lásky měly dalekosáhlé důsledky na psychiku holčičky a později dospívající dívky v podobě velkého osamění, mentální anorexie, sebepoškození a sebevražděných tendencí. Osobní příběh má kromě individuální hodnoty univerzální platnost. Je důkazem negativního dopadu raného traumatu na celý pozdější život a zároveň ukazuje nesmírnou lidskou houževnatost, odolnost a schopnost regenerace. Kniha vypovídá hluboce analytickým způsobem o problematice zpřetrhání první vztahové vazby čili vztahu s matkou. Autorka k tomu využívá příběh vlastní traumatické zkušenosti a dlouhodobé práce na sobě. Poselství knihy může pomoci každému z nás uvědomit si hloubku cesty k vnitřnímu dítěti. A možná i udělat léčivé kroky k péči o duši, která je hluboce utvářena vztahem s matkou.

Triton 2014, 141 Kč, e-kniha 99 Kč

MARIE KRIEGELOVÁ Záměrné sebepoškození v dětství a adolescenci

Publikace je první českou odbornou monografií na téma sebepoškození je určena především odborníkům, kteří se ve své praxi s tímto fenoménem setkávají.

Grada 2008, 259 Kč, e-kniha 237 Kč

Hledáme Vás, mámo, táto

Po změně zákona získáváme údaje o dětech, které hledají pěstouny od jednotlivých krajských úřadů. Děti je obvykle více, než můžeme uveřejnit v Průvodci, proto některé „inzeráty“ najdete pouze na webu www.pestouni.cz. Ostatní zůstává nezměněno: zájemci, zařazení do evidence žadatelů stát se osvojiteli či pěstouny, mohou nadále kontaktovat PhDr. Alenu Michalovou, michalova@pestouni.cz, tel.: 731 507 401.

Těšíme se na spolupráci a nepřestáváme věřit, že společně najdeme každému dítěti milující a pečující rodinu.

Anežka, nar. 3/2015, tráví první roky života u přechodných pěstounů. Její rodiče nebyli schopni se o ni postarat a spolupráce s nimi je trvale velmi problematická. U Anežky se od útlého věku objevovaly záchvaty s poruchami vědomí, trpí závažným neurologickým a mentálním postižením. Péče o ni je prakticky 24 hodinová a velmi náročná, průběh záchvatů někdy vyžaduje i hospitalizaci. K redukci záchvatů přispělo zavedení diety. Anežčina pěstounka by se ráda vrátila k pěstounství na přechodnou dobu, hledáme proto pěstouny, kteří by se dokázali o dívku postarat dlouhodobě.

Hanička, nar. 4/2015, přišla na svět s Downovým syndromem a krátce po narození byla umístěna v kojeneckém ústavu. Rodiče se doma starají o dvě další děti, matka se sourozenci Haničku navštěvuje v ústavu. Stav dívky je nyní stabilizovaný, je sledována v řadě odborných pracovišť. Psychomotorický vývoj je opožděn, do budoucna lze očekávat středně těžkou mentální retardaci. I pro tuto holčičku hledáme milující a pečující pěstounskou rodinu.

Kristýnka, nar. 2/2011, vyrůstá od narození v ústavním zařízení. Navštěvuje 1. třídu speciální školy, hůře se soustředí a je méně schopna regulovat své emoce. Je to aktivní a živá dívka, mnohdy jedná unáhleně, o pomoc žádá jen, když se jí něco nedaří. Ráda se však pouští do nových věcí a je snadné ji nadchnout. Má ráda pohyb, fyzicky je zdravá. Kristýnka má ve stejném zařízení sestru, ta však trpí vážným postižením.

Rádi bychom pro Kristýnku našli pěstouny, kteří by sestřičkám umožňovali kontakty. Rodiče o dívky jeví zájem spíše jen telefonický.

Jareček, nar. 9/2008, je tělesně zdravý kluk, nosí brýle a bere léky ordinované dětským psychiatrem. Navštěvuje školu pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Jsou na něm patrné známky citové deprivace, často mění náladu; občas „z ničeho nic vybuchne“, ale dokáže se pak omluvit. Jeho rodiče jsou zbaveni rodičovské zodpovědnosti, po právní stránce je proto možné chlapce osvojit, vzhledem ke specifickým potřebám je však doporučována spíše pěstounská péče. Pěstouni by měli být zkušení, s již dospělými dětmi. Rodina bude potřebovat podporu odborníků. Chlapec má za sebou řadu změn výchovných prostředí, od léta 2013 pobývá v zařízení. Velmi by mu prospělo trvalé umístění v dobré rodině.

Pěstouny hledáme také pro pohledná dvojčátka ve věku necelých dvou let, **Jeníčka a Mařenku**. Dvojčátka vypadají jako andílci se světlými vlnitými vlasy. S rodiči nemají děti žádný kontakt a v zařízení mohou zůstat maximálně do 3/2018. Obě děti jsou hravé, zvládají základní sebeobsluhu, jsou velmi učenlivé a rozumí pokynům. Obě jsou mazlivé a mají rády pozornost. Z cizích lidí mají strach, je proto nutné počítat s opatrným seznamováním a navazováním vztahu. Holčička je hodně upovídaná (v kolektivu, který zná), nemá ráda hlučné věci (vysavač apod.), ale i to se zlepšuje. Chlapeček je velký pomocník, má rád jídlo, nejčastěji si hraje se zvukovými hračkami, rád jezdí na odstrkovadle.

Víťa, nar. 5/2006, to měl v rodině moc těžké, zažil dost nepěkných věcí, proto musel být v březnu 2017 umístěn do ústavu. Je to milý chlapec, komunikativní, někdy trochu zbrklý, ale snaživý. Navštěvuje 5. třídu ZŠ s průměrným prospěchem, je slabší v matematice, má však výborné všeobecné znalosti. Je drobnější postavy, má světle hnědé vlasy. Rodiče Víťu nenavštěvují, protože bydlí velmi daleko. Sourozence Víťa nemá. Víťa potřebuje trpělivý, klidný přístup, pochopení a domov, kde jej budou brát takového, jaký je.

Karel, nar. 4/2003, je chlapec se středně těžkou mentální retardací, sníženě schopný se domluvit. Své pocity a přání dokáže vyjádřit gesty, rád zpívá (slabiky, zvuky), rád jí. Sebeobsahu zvládá s dopomocí, vyžaduje trvalý dohled. Trpí nočním pomočováním a epilepsií, aktuálně kompenzovanou. Maminka si Káju bere přibližně dvakrát v měsíci na víkend. Pro Káju hledáme zkušené a trpělivé pěstouny, kteří zachovají kontakt s biologickou rodinou.

Dominik, nar. 3/2015, je líbivý zdravý chlapec, po matce menšinového etnika. Bývá pozitivně laděný, usměvavý, pro lehké opožďování vývoje byla zahájena rehabilitace. Dominik má nařízenou ústavní výchovu, jeho maminka s orgány SPOD nespolupracuje, nyní je neznámého pobytu. Pro chlapce hledáme rodiče-osvojitele (v ČR, případně i v zahraničí).

Lucinka, nar. 7/2003, je holčička vyrůstající od narození v ústavu. Je plně imobilní, odkázána na celodenní péči druhé osoby. Je nevidomá, neslyšící, na dotek reaguje lehkým úsměvem, zvuky nevydává. Vzdělávána je prostřednictvím SPC formou bazální stimulace. Její maminka za ní přijíždí společně s Lucinčinými sourozenci zhruba 2× do roka ze zahraničí, cca 1× za dva měsíce ji navštěvuje mateřská babička. Hledáme zkušené pěstouny, kteří by byli schopni zajistit celodenní péči o Lucinku i její speciální vzdělatelnost.

Patrik, nar. 9/2002, byl ve svých 13 měsících nezrušitelně osvojen (společně se starší sestrou), v r. 2008 ho osvojitelé předali do psychiatrické nemocnice pro nezvladatelnost a kontakt nadále udržovali minimální. Chlapce již převzít do péče nehodlají, hradí výživné. Patrik byl umístěn do DD, v r. 2011 do VÚ, kde je dodnes. Stále vzpomíná na rodinu a chtěl by se vrátit domů. Vychovatelé je hodnocen jako náladový, drzý, nejde daleko pro fyzickou agresi, na druhou stranu má dny, kdy je klidný, hodný, má rád zvířata. Navštěvuje 6. třídu ZŠ speciální se slabým prospěchem. Přál by si pobývat v náhradní rodině.

Hledáme pěstouny pro **Davidu, nar. 8/2008**. David přišel do DD z jiného zařízení v srpnu 2015, ihned se přizpůsobil, absoluuje s domovem veškeré akce. Navštěvuje první ročník ZŠ speciální, ve škole si

vede výborně. David je přátelský, vstřícný chlapec. K neznámým věcem a lidem je nedůvěřivý, pokud ale důvěru získá, přestane držet odstup a projeví se jeho veselá, kamarádská povaha. Většinou dobře spolupracuje, udělal ve vývoji velké pokroky. Z rodiny Davida nikdo nekontaktuje.

Také **Milan, nar. 8/2012**, by potřeboval rodinu, která by se mu věnovala a rozvíjela jeho potenciál. Milánek je vzhledově hezký, drobnější chlapec, kamarádský a veselý. Navštěvuje MŠ. V prostředí DD je nekonfliktní, zvládne se sám obléci, čistě najíst, v hygieně nepotřebuje zvláštní dohled (jen přiměřeně věku). Výchovně je dobře zvladatelný, dělá ve vývoji stále pokroky, do budoucna je ale třeba počítat s určitými limity. O chlapce nikdo z rodiny nejeví zájem.

Kubík, nar. 2/2009, je drobnější, milý, mazlivý chlapec, umístěný nyní v DOZP. Je čilý, zvědavý a společenský, používá jednoduché věty. Přes původní rizikovou prognózu jeho celkový vývoj stále pozvolna pokračuje. Rodina o Kubíka projevuje zájem, navštěvují ho v zařízení, ale nemají vytvořené podmínky pro převzetí Kuby do péče. Hledáme pěstouny v Plzeňském, Jihočeském, Středočeském a Karlovarském kraji.

Sourozenci **Michal, nar. 10/2014**, a **Pavel, nar. 9/2013**, žijí od června 2016 v ústavním zařízení, kam byli umístěni po odebrání ze zanedbávajícího prostředí. Děti jsou většinového etnika, líbivého vzhledu. Širší rodina si převzala do své péče pět starších sourozenců, mladší sestra byla svěřena do pěstounské péče. Rodiče se na děti informují sporadicky, v zařízení je téměř nenavštěvují. Michal přilíhl netouží po kontaktu s vrstevníky, dění i děti ale rád pozoruje. Nejspokojenější je se „svoji“ tetou. Míša je pohledné, citově zraněné batole, které potřebuje prožívat výhradní vztah s pečující osobou. Pavlovi byl po přijetí do ústavu odoperován vrozený rozštěp patra a rtu. Navazuje kontakt se známými osobami, je převážně spokojený, zvědavý, má velký zájem o nové aktivity. Jeho vývoj významně pokročil, odpovídá téměř normě.

Sestry **Melissa, nar. 7/2013**, a **Sofie, nar. 3/2016**, jsou od února 2017 v péči přechodných pěstounů.

Melissa je temperamentní, výchovně zvladatelná holčička, její chování odpovídá věku. Pěstounka ji hodnotí jako velmi šikovnou, bystrou a chytrou holčičku. Sofie dělá významné pokroky ve vývoji, komunikuje s okolím, hraje si s hračkami. Přibírá na váze, hodně vyrostla, i tak je ale drobného vzrůstu. Pro holčičky hledáme pěstouny v Plzeňském, Jihočeském, Středočeském a Karlovarském kraji.

Hledáme pěstouny pro sestřičky **Aničku, nar. 2/2010,** a **Terezku, nar. 4/2012.** Anna navštěvuje běž-

nou základní školu, kde má zaveden individuální vzdělávací plán, zřejmě jí bude přidělen asistent. Ke škole Anička přistupuje zodpovědně. Tereza špatně vyslovuje, potřebuje logopedickou péči. Navštěvuje MŠ. Obě holčičky jsou velmi šikovné manuálně. Na sebe jsou hodné, převládá vzájemná starostlivost a péče. Samy si vyhrají, s přechodnou pěstounkou se rády učí novým věcem.

Hledáme pěstouny pro sourozence **Adama, nar. 1/2011, Václava, nar. 3/2012,** a **Klaudii, nar. 5/2014.**

Rodiče ani širší rodina se o děti dlouhodobě nezajímají. Sourozenci jsou na sebe hodně vázáni. Starší Adam ochraňuje Klaudivu, oba chlapci ji mají rádi. V zařízení jsou děti bez výchovných problémů, poslechnou. Adam je samostatný, vřelý, s blízkými lidmi i dětmi dobře komunikuje. Chodí do MŠ. Václav rovněž navštěvuje MŠ, je velmi prosociální, vnímá potřeby ostatních a snaží se jim pomáhat. Vašík je povahově uzavřenější a smutnější. Oba chlapci docházejí na logopedii. Klaudiva je šikovná, přednese básničku, zazpívá písničku. Je otevřená v komunikaci a výchovně bez problémů. U dětí je pouze běžná nemocnost. V zařízení udělaly veliké pokroky. Poslední dobou zejména chlapci trpí tím, že nemají vztahovou osobu, ke které by přilnuli. Je proto velmi důležité najít pro ně náhradní rodinu.

Příběh **Kristiánka, nar. 2/2017,** je popisován jako smutný příběh velmi hezkého, milého, ale bohužel nemocného chlapce, který by si pro svůj nelehký osud zasloužil altruistické pěstouny. Rodiče nemají o chlapce aktivní zájem. Psychomotorický vývoj chlapce zatím odpovídá věku, ale vzhledem ke geneticky podmíněné vadě svalů je prognóza jeho dalšího vývoje nepříznivá.

Matěj, nar. 4/2016, je zcela zdravý, milý a velmi hezký batole s psychomotorickým vývojem odpovídajícím věku. Matka je řádně léčená uživatelka návykových látek, trpí psychiatrickým onemocněním, péči o chlapce nezvládala. Prarodiče mají zájem o kontakt. Pro Matýska hledáme zázemí v pěstounské rodině.

Dominik, nar. 1/2006, je chytrý, hodný, kamarádský, mazlivý kluk, úspěšný ve škole, jen měl smůlu na výchovná prostředí, které byl nucen v průběhu svého života často měnit. T.č. se mu daří dobře v přechodné pěstounské péči, ale naléhavě potřebuje někam trvale patřit. Dominik je zdravý, hezký chlapec většinového etnika, a pokud zakotví v dobré rodině, bude pěstounům dělat velkou radost.

Tibor, nar. 4/2017, byl předán do péče přechodných pěstounů, protože prostředí jeho rodiny pro něj nebylo bezpečné. Chlapec je po otci menšinového etnika, matka se o něj zajímá, Tiborek ji má rád. V současné době však matka nemá vytvořeny potřebné podmínky pro převzetí syna do péče. Rádi bychom proto našli pěstouny, kteří by se o Tiborka s láskou postarali. Chlapec je ve vývoji jen mírně opožděný.

Mireček, nar. 10/2017, je chlapeček s Downovým syndromem, o kterého se rodina nedokáže postarat. Zatím v péči přechodných pěstounů dobře prospívá, jeho vývoj je hodnocen jako odpovídající věku, s tím, že výhledově lze předpokládat více patrnou svalovou dystrofii. Mireček může být přijat pěstouny, nebo i osvojen.

O Natálku, nar. 8/2007, se nikdy z rodiny pořádně nestaral, spíše si ji (i její sourozence), příbuzní různě předávali. Nyní pobývá v dětském domově, kde ji navštěvuje jen nevlastní babička, která ji udržuje v kontaktu s polorodnými sourozenci. Návrat do rodiny není reálný. Natálka je hezká, zdravá dívka většinového etnika, vývojově jen mírně zaostává vzhledem k dlouhodobému zanedbávání. Rádi bychom jí našli místo v pěstounské rodině.

Pěstouny hledáme také pro **Olgu, nar. 7/2017.** Olinka byla umístěna do přechodné pěstounské péče pro podezření na možné ohrožení dítěte, které by se mohlo ocit-

nout bez odpovídající péče. Rodiče se snaží upravit podmínky, aby se o holčičku i její sourozence mohli postarat. Dívka je tmavovlasá, nejsou u ní uváděny žádné závažnější problémy.

Leonard, nar. 9/2016, je rovněž v péči přechodné pěstounky. Je to chlapeček menšinového etnika, zdravý, u pěstounky dobře prospívá a projevuje se přiměřeně věku. Jeho matka je aktuálně neznámo kde. Rádi bychom pro chlapce našli dlouhodobé zázemí v pěstounské rodině.

Violetta, nar. 6/2017, je v péči přechodné pěstounky a daří se jí dobře, nemá žádné potíže se spánkem nebo s jídlem. Rodiče se o ni starat neumí, mají dost problémů sami se sebou, na které doplácely všechny jejich děti. Holčička by potřebovala pečlivě a milující trvalé pěstouny.

O Věrušku, nar. 5/2017, se její maminka nedokáže postarat, dvě další její děti jsou v péči babičky. U přechodné pěstounky holčička prospívá velmi dobře, neprojevují se u ní žádné zdravotní komplikace. Psychomotorický vývoj je hodnocen v rámci normy, povahově je to milá, klidná dívka. Hledáme pro ni umístění v pěstounské rodině.

Sourozenci **Emilia, nar. 2/2013** a **Georgi, nar. 4/2015** jsou krásné děti, které mají bulharské kořeny. V Česku ani ve své zemi původu nemají nikoho, kdo by se o ně mohl postarat. Obě děti jsou rozumově dobře nadané, zdravé, běžně vychovatelné. Rádi by společně vyrůstaly v pěstounské rodině.

Karel, nar. 5/2013, a **Kateřina, nar. 9/2014**, jsou hezké, usměvavé děti, z poloviny menšinového etnika. Jsou společně umístěny v zařízení a s rodiči se mohou stýkat pouze tam. Kája je tmavovlasá a tmavooký kluk drobnější postavy, velmi živý, pohyblivý, pohybově nadaný. Hraje si trochu drsně („střílí, boxuje“ apod.), jeho rozumová kapacita je zatím nejasná, ale mentální defekt byl vyloučen. U Káji, stejně jako u jeho sestřičky Kačenky bude hodně záleží na další péči; jsou z původní rodiny zanedbaní a citově strádají. Kačenka je tmavovlasá dívka světlé pleti, jemná, milá, přátelská a mazlivá. Její sociální vývoj je na dobré úrovni, nemá konflikty s dětmi, je aktivní, zapojuje se do her. Rodiče těchto

dětí nejsou schopni upravit si podmínky pro péči o ně, děti situaci těžce prožívají. Potřebují získat pocit bezpečí a jistoty ve stabilní pěstounské rodině; pokud se to nepodaří, budou muset přejít do jiného zařízení.

Dvojčátka **Alexander** a holčička **Šaren, nar. 6/2015**, mají kořeny v Rusku a na Slovensku. S ohledem na zdravotní stav matky bylo déle řešeno jejich zdraví, naštěstí vážné onemocnění u nich již bylo vyloučeno. Matka se léčí ambulantně a souhlasí se svěřením svých dětí do pěstounské péče. Obě děti jsou velice pohledné, mají světle hnědé vlásy a krásné oči. Jejich vývoj se pohybuje v mezích věkové normy.

Další dvojčátka **Marija** a **Martin, nar. 9/2009**, jsou pěkné světlolasé děti s ukrajinskými kořeny. Děti nyní navštěvují základní školu z Dětského domova, kde byly umístěny vzhledem k tomu, že matka prozatím nemá vytvořeny podmínky pro péči o ně. Obě udělaly velký pokrok v komunikaci v české řeči, nosí samé jedničky, plynne čtou. Holčička je klidnější než bratr Martin, vyhledává přítomnost dospělých a ráda komunikuje, je tvořivá, aktivní a sportovně založená. Martin má někdy spory s dětmi, ale práci do školy i ve skupině plní bez problémů. Hledáme pro ně umístění v pěstounské rodině.

Ladislav, nar. 11/2008, je modrooký blondáček, umístěný v ústavu, protože jeho maminka nemá odpovídající bydlení. Láďa je popisován jako milý, citlivý a nekonfliktní chlapec. Je velmi chytrý a orientovaný, dokáže se dobře soustředit. Občas vyžaduje pozornost i ne zcela vhodným chováním. Tělesně je v pořádku, na nic se neléčí. Se svou matkou se vídá každou neděli. Prospěla by mu péče pěstounské rodiny, která by udržovala jeho kontakt s matkou.

Sestřičky **Amélie, nar. 10/2010**, a **Anna, nar. 2012**, jsou na sebe hodně citově vázány. Obě jsou rozumově dobře nadané (až nadprůměrné), citlivé, bez výchovných problémů. Amélie dobře vychází s dospělými i vrstevníky, Anička je milá holčička, snaží se co nejlépe vyhovět. Nejsou u nich patrné známky citové deprivace. Dívky jsou menšinového etnika. Hledáme pro ně místo v pěstounské rodině.

Šest let s naší princeznou

Už si ani nepamatuji, kdy jsme se s manželem po zralém uvážení rozhodli přijmout opuštěné dítě do naší rodiny. Po absolvování všech přípravek nadešel den D a my se stali úředně pěstouny. Zatím sice jen na papíře, ale v horlivém očekávání brzkého příchodu dítěte do rodiny. Po dvou letech očekávání, které už tak horlivé bohužel nebylo, nás odhodlání vzít si dítě do pěstounské péče dovedlo k rozhodnutí, že bychom si vzali dítě třeba i s tělesným postižením. Shodou různých okolností jsme se se svou žádostí dostali až na ministerstvo sociálních věcí. Ani ne za měsíc nám zvonil telefon, kde nám paní psychologka sdělila, že by pro nás měla dítě – holčičku, která trpí syndromem krátkého střeva. Je v Praze v Thomayerově nemocnici na JIPce a můžeme se na ni jet podívat. Holčička měla v té době jeden a půl roku a my z toho byli na větvi. Dvě děti již dospělé, mladší syn jedenáct let a z batolecích věcí jsme již dávno odrostli.

Při první možné příležitosti jsme s manželem ujížděli směr Praha, abychom co nejdříve tu naši princeznu viděli a mohli se s ní seznámit. Do té doby jsme o syndromu krátkého střeva nic nevěděli. V Thomayerově nemocnici nás pan doktor přivedl do rozlehlého pokoje JIPky, kde u postýlky bylo obrovské množství lékařských přístrojů – pumpy, hadičky, vaky. Po tom všem, co jsme vnímali ze všeho jako první a dost nás to omráčilo, jsme se zaměřili na postýlku. V postýlce leželo něco neuvěřitelného, neuvěřitelně krásného a neuvěřitelně zranitelného a neuvěřitelně malého. Největší na ní byl dudlík, který měla v pusince a spinkala. Ihned jsme s manželem věděli, že tuhle holčičku přijmeme do svého srdce i do své rodiny.

Po příjezdu domů následoval kolotoč úředních náležitostí a asi po třech týdnech nám Ivetku převezli do brněnské dětské nemocnice, kde si pobyla ještě dva měsíce, než jí lékaři nastavili speciální parenterální výživu pro domácí použití – Ivetka má voperovaný centrální katetr, do kterého jí vkapává přes speciální pumpu dvacet hodin denně výživa.

V nemocnici jsme byli s Ivetkou každý den po celé dva měsíce. Hlavně manžel, který zůstal s Ivetkou

doma na mateřské dovolené, zde pobýval každý den a učil se všechnu tu odbornou a složitou práci zdravotních sester na JIPce, včetně obsluhy přístrojů a pomůcek, které jsme dostali s Ivetkou domů. Nejhorší ze všeho však bylo každodenní odcházení z JIPky a Ivetčiny smutné oči, za kterými byl strach dítěte, že každý den ztrácí nalezené blízké osoby – mámu a tátu. Nejednou jsme to s manželem před JIPkou obřečeli.

Jednoho krásného podzimního dne vysvitlo sluníčko a my si odváželi naši holčičku domů. Pocity štěstí se nám mísily s obavami, jak to všechno bez JIPky ustojíme. Jsme na to už sami, a co když to nezvládneme (já pracuji jako obchodník a manžel jako strojař), nemáme zdravotnické vzdělání apod. Obavy se brzy rozplynuly, manžel všechnu tu starost o Ivetku zvládl opravdu výtečně.

Ivetce je nyní téměř osm let a je to šťastná holčička, která si na plno užívá života. Syndrom krátkého střeva (Ivetka má pouze 4 cm) je onemocnění, které lze v podstatě „lčít“ pouze transplantací, která se v ČR u dětí neprovádí. Ve světě dětem střevo již transplantují, ale je to zatím velké riziko. Snažíme se ze všech sil, aby se nám vyhýbaly sepsy organismu, kterých již Ivetka měla opakovaně několik a ve třech měsících jednu z nich málem nepřežila. Hledáme možnosti a informace, jak Ivetce pomoci. Třeba střevíčko začne narůstat samo s růstem Ivetčiny. Pojedeme brzy do Motola, kde se dozvíme více. Tak nám prosím držte palce, ať ta skvělá holčička a naše sluníčko má šanci.

Děkujeme všem, kteří nám a Ivetce pomohli, lékařům, sestřičkám, celé rodině, našim báječným dětem Honzíkoví, Robínkoví, Karolínce, babičce a dědečkovi, kteří nám pomáhají a máme jejich podporu.

A co můžeme změnit? Ivetčinu nemoc nezměníme, Měníme však svůj pohled na život, dříve důležité věci jsou už méně důležité a nejdůležitější jsou chvíle strávené sobě na blízku, které nám nikdo a nic nezveze.

Více zde: <http://www.jirkamara.cz/soutez/pribeh-10/>

Olga a Jan

V dobrých rukou

Vážení pěstouni,

znáte pohádku Pyšná princezna a hlavně větu, kterou říká stará chůva: "Princezna je v dobrých rukou." Určitě ano. Tak to jsme i my pěstouni pod křídly Sdružení pěstounských rodin. Dostala se mi do rukou závěrečná zpráva kontroly pracovníků z Úřadu práce. Objektem kontroly byla komplexní práce SPR. Audit neshledal žádnou, ani maličkou, chybu v práci

a pracovních postupech všech zaměstnanců. Ti z vás, kdo absolvovali podobný audit ve svém zaměstnání, jistě ocení výsledek a hlavně náročnou cestu příprav. Proto mi dovolu, abych jménem nás všech pěstounů a příznivců SPR poděkovala všem pracovníkům v čele s Mgr. Pavlem Šmýdem za to, že i my jsme v dobrých rukou.

Vladka Mokrá

Co všechno jsme dokázali s projektem TESCO Vy rozhodujete, my pomáháme

Když jsme podávali první žádost do projektu Vy rozhodujete, my pomáháme, netušili jsme, jakou vlnu podpory od našich pěstounů získáme. První výhra nás potěšila a navnadila.

Peníze byly použity na více projektů. Nejdříve jsme vyrazili na nákup hudebních nástrojů pro náš každoroční tábor. Letos bude již jeho pátý ročník. Díky této podpoře jsme byli schopni vybavit tábor aparaturou a stali jsme se nezávislími na aparatuře půjčované. Další část peněz byla využita na propagaci naší činnosti. A poslední třetinu peněz jsme investovali do projektu pro náctileté, který by měl být dlouhodobější záležitostí.

Snažíme se o dlouhodobější práci s našimi „dětmi“ ve věku 16 až 24... let, kdy záleží na vstupu a zařazení se plnohodnotného života. Tato činnost by měla i nadále probíhat formou víkendových pobytů. Nyní jednáme o spolupráci se Střední školou filmovou a multimediální ve Zlíně. Ve spolupráci

našich dětí a jejich studentů mohlo vzniknout i něco více, ale to už se nechte překvapit.

Povzbuzeni úspěchem prvního projektu, podali jsme do stejné soutěže novou žádost a naši pěstouni opět neklamali! Vyhrali jsme a peníze z tohoto druhého kola jsme se rozhodli využít nejen pro děti, ale také přímo pro pěstouny. A tak mohla vzniknout jednak dlouhodobá podpůrná skupina s psychologem pro pěstouny i sociálně podpůrná skupina pro děti prvního stupně základní školy s problémy se začleněním se do kolektivu a se sociální interakcí. Obě tyto skupiny budou fungovat až do června v pravidelných čtrnáctidenních intervalech.

Jsmo vděční za podporu od pěstounů i široké veřejnosti a doufáme, že nám zachovají přízeň i do budoucna, abychom mohli nadále pokračovat v našich rozjetých projektech.

Hanka Ježová

Dům na půli cesty v roce 2018

I letos pokračuje naše zapojení do individuálního projektu Jihomoravského kraje Zajištění vybraných služeb sociální prevence na území Jihomoravského kraje. O naplňování základních cílů naší služby se v novém roce bude starat pracovní tým ve složení Mgr. Ladislav Nevrla (vedoucí), Mgr. Ilona Gertnerová (sociální pracovníce), Vladislav Páviš (pracovník v sociálních službách a správce) a Hana Nevrlková (pracovnice v sociálních službách a koordinátorka aktivitací).

Naše aktivity jsou zaměřeny především na poskytování ubytování a podporu uživatelů v aktivním řešení jejich sociální situace. Naši prvotní snahou je příprava na začlenění každého jednotlivce do běžného života, a to jak v oblasti vyzívání potřebných dokumentů na úřadech, tak i poskyt-

nutím pomoci při hledání vhodného zaměstnání či možnosti dokončení odborného studia. Největší nešvar, s nímž se musíme vypořádat, je nebezpečí dluhových pastí. Hodně mladých lidí tento fenomén podceňuje, snaží se před nimi unikat tím nejméně vhodným způsobem, a pak se diví, že následují velmi nepopulární opatření.

Naše nabídka je jasná. Jak s ní naloží druhá strana smluvního vztahu (uživatel – klient), je jen a jen jejich volba. Ani v životě to nechodí jinak. Za plnění a kvalitu následuje odměna a pochvala, za neplnění následuje sankce a méně příjemná opatření. Každý svého štěstí strůjcem.

Ladislav Nevrla,
vedoucí D1/2

I cesta může být cíl

Když se během prvních dvou dnů v Domě na půli cesty, kam jsem nastoupila jako sociální pracovník, rozhlížím kolem sebe, vidím nejen krásné prostory loveckého záměčku Leopoldsdruhe z roku 1743 a krajinu při jezu Hornoleském náhonu, ale také krásné mladé lidi, kteří, a v to věřím, přes všechny svoje životní útrapy někde v hloubi duše touží po lásce a spokojeném životě. Stejně tak, jako životní cesty většiny našich klientů, byla i ta moje pestrá a barevná. Doufám, že budu moci být díky svým předchozím životním a pracovním zkušenostem klientům dobrým průvodcem a spolupracovníkům hodnotným kolegou.

Držím nám palce.

Ilona Gertnerová

Nový pingpongový stůl ve společenské místnosti.

Komunitní projekt Nadace Tesco

V prosinci 2017 jsme převzali od zástupců Nadace Tesco symbolický šek na částku 30 000 Kč, který bude využit na komunitní projekt, který připravujeme ve spolupráci s Městem Pohořelice. V polovině února 2018 budou dojednány podrobnosti realizace, a pak se již rozběhnou přípravné práce. V rámci podpory sociálních projektů bude realizován v oblasti Velkého Dvora tak, aby sloužil nejen klientele našeho Domu na půli cesty, ale i místní komunitě děti a mládež. Rádi bychom tímto způsobem podpořili aktivní využití volného času v oblasti sportu.

Ladislav Nevřkla

Symbolický šek na 30 000 Kč – dar Nadace Tesco projektu *Vy rozhodujete, my pomáháme*.

Beseda s pracovníky úřadu práce

V rámci spolupráce s pobočkou Úřadu práce v Pohořelicích jsme se domluvili na besedě pro naše klienty. Během neformálního setkání došlo na všechny otázky, jež se týkají získávání zaměstnání: jak se připravit na přijímací pohovor, jak vystupovat na úřadech... a třeba i na úpravu zevnějšku a oblečení. Domluvili jsme se, že v podobných setkáních budeme pokračovat také letos.

Ladislav Nevřkla

Setkání s vedoucími pracovníky pohořelické pobočky Úřadu práce.

Způsobem, jakým komunikujeme, utváříme naše vztahy

V každodenním životě spousta situací proběhne tak rychle, že si je ani nestihneme naplno uvědomit. Zároveň netušíme, co všechno mohly vyvolat, jakým způsobem ovlivní například náš vztah s dětmi a jejich vývoj. Potom můžeme mít pocit, že děti neposlouchají, že se s nimi míváme v komunikaci a cítíme zklamání. Potřebujeme to nějak změnit, lépe si porozumět. Spoustu obtížných situací s dětmi bychom dokázali řešit efektivněji, kdybychom jednoduše věděli, jak na to. Kdybychom měli možnost vidět, co nám jde a jaký blahodárný dopad to může mít na naše vztahy.

Můžete nyní využít možnost, jak zlepšit komunikaci s dětmi tak, aby vám byla vlastní, přirozená a zároveň podpořila vývoj dítěte (řeč, samostatnost, myšlení, zdravé sebevědomí, schopnost soustředit se, zvládání emocí a další). Abyste věděli jak zařídit, aby děti poslouchaly a uměli jste si porozumět i v náročnějších situacích.

Jsem sociální pracovnice a akreditovaná videotrénerka momentálně na mateřské dovolené. Ačkoliv jsou moje děti ještě malé (3,5 a 1,5), zažila jsem i období, kdy jsem měla pocit, že se mi nedaří porozumět starší dceři tak, jak bych si přála. Naše časté konflikty mě vyčerpávaly (vzdor, žárlivost na mladšího sourozence, hysterické výstupy, záchvaty vzteku atd.) a běžné výchovné postupy, ve kterých jsem sama vyrostla, mi vůbec nepomáhaly. To mě nutilo se vracet k principům VTI a hledat, kde je třeba udělat změnu, jak si lépe

porozumět a náročné situace lépe zvládat. Jenže teorie je jedna věc a praxe druhá. Po hlubším zkoumání a každodenním trénování, co vlastně jsem schopna ovlivnit díky komunikaci, můžu říct, že toto období už máme za sebou. To samozřejmě neznamená, že nepřijdou další, a to ještě náročnější situace. Přesto jsem velmi vděčná, že jsem měla kde čerpat a měla možnost vidět, jak se mi daří zvládnout to, co ještě před nedávnem nebylo možné. To mě ohromně povzbudilo a posunulo dopředu. Proto chci videotréning interakcí předávat dalším lidem a nabídnout ho rodičům, kteří budou také nadšení z jeho účinků a posilní je to v rodičovských dovednostech.

Bronislava Pipová

Pro více informací:
Mobil: 774 81 38 58
E-mail: pipova@pestouni.cz

Novinky v knihovně brněnské poradny

OLDŘICH MATOUŠEK Dítě traumatizované v blízkých vztazích

Cílem publikace je seznámit čtenáře s traumatem u dětí, které způsobila pečující osoba, a popsat způsoby podpory, resp. léčby traumatizovaného dítěte. Pokryta jsou témata jako neurofyzilogie traumatu, dispozice k traumatu, nezdolnost, vliv na kvalitu vazby k blízkým osobám, překonání traumatu v terapii, rizika spojená s terapií, podpora traumatizovaného dítěte v rodině. Kniha má multidisciplinární charakter, se na ní podílelo více odborníků pracujících s traumatizovanými dětmi a s jejich rodiči.
brož., 208 s., 329 Kč

HEINZ – PETER RÖHR Zneužití. Léčba následků sexuálního či emočního násilí

Lidé, kteří byli ve svém dětství vystaveni sexuálnímu nebo emočnímu zneužívání, trpí často ještě po desetiletích následky těchto prožitků. Dotyční přicházejí do psychoterapie s nejrůznějšími obtížemi – problémy s vlastní identitou, sexuálními obtížemi, psychosomatickými poruchami, depresemi a úzkostmi, závislostí, často též s ohrožením sebevražedným jednáním.
brož., 152 s., 224 Kč

JOCELYNE ROBERT Nenech si to líbit! Ochrana dítěte před sexuálním zneužitím

Hodně dětí si myslí, že dospělý může všechno a že si na ně může leccos dovolit. Autorka seznamuje dospělé (rodiče, vychovatele), jak děti chránit, jak je vést, aby si osvojily jednání v potenciálně nebezpečné situaci, jak je učit zabránit jakýmkoli pokusům o sexuální zneužití. Ukazuje, jak si ochranný postup vyzkoušet v hrách a cvičeních. Autorka také představuje určité příznaky, změny chování dítěte, které by mohly napovídat, že je v nebezpečí zneužívání. Kniha je určena jak rodičům, tak dětem od čtyř do deseti let.
brož., 96 s., 179 Kč

RENÉ MILFAIT Komerční sexualizované násilí na dětech

Kniha se zabývá fenoménem prostituce, pornografie a obchodu s dětmi. Objasňuje souvislosti základních pojmů, nabízí spolehlivé poznatky o stěžejních aktérech a aspektech této mnohohrstevné problematiky a zpracovává a reflektuje ji interdisciplinárním způsobem. Autor se orientuje na praxi. Poskytuje poznatky o obětech i pachatelích, příčinách jevů, preventivních opatřeních a iniciativách. Současně seznamuje čtenáře se zkušenostmi, doporučeními a strategiemi mezinárodních i národních organizací.
brož., 216 s., 296 Kč

STEVE DE SHAZER Klíče k řešení v krátké terapii

Autor v jedné ze svých nejslavnějších knih – přímo klasice na téma krátké terapie zaměřené na řešení – používá metaforu klíčů. Stíznosti jsou jako zámky ve dveřích. Je ovšem jedno, jak jsou tyto zámky složité, protože k otevření dochází pomocí klíče. Autor dokonce přichází s myšlenkou univerzálního klíče, tedy terapeutické intervence, která bude fungovat v širokém spektru problémových situací. V souladu s tím de Shazer prohlašuje, že proces řešení je podobnější než problémy, které se snaží lidé řešit.

Autor se ve své knize, v níž je znatelně inspirován Miltonem Ericksonem a institutem MRI, vrací ke vzniku tradičních technik terapie zaměřené na řešení (práce s preferovanou budoucností, výjimkami, mapování změn, práce s kontextem atd.) a ke kořenům tohoto přístupu. Popisuje experimenty, které jeho tým prováděl. Jeho kazuistiky připomínají napínavé detektivní povídky.
brož., 184 s., 287 Kč

Ve svých „laboratořích přátelství“ vybízí muže, aby s ostatními muži vytvořili pouto založené na čtyřech pravidlech – kontaktu, komunikaci, závazku a spolupráci – jako základu smysluplných vztahů. Vychází ze skutečných příběhů i výzkumných poznatků a ukazuje, že důvěrné přátelství může být základem pro budování a udržení hlubokých vztahů se všemi blízkými, včetně partnerek, dětí a rodičů, a umožňuje mužům vést šťastnější a zdravější život.

brož., 216 s., 332 Kč

FABIENNE BERG Trénink psychické odolnosti

Konceptu odolnosti je v současné psychologii věnována velká pozornost. Jedna z prvních otázek, kterou si výzkumníci kladli, zněla: „Proč někteří lidé překonají těžkou minulost, aniž by je významně poznamenala, a u jiných tomu tak není?“ I autorka předkládané knihy se přiznává k tomu, že prožila těžké dětství, což ji inspirovalo k tomu, aby se věnovala právě odolnosti a napsala tuto knihu, obsahující padesát cvičení. Ta jsou velmi rozmanitá, ale nejčastěji při nich čtenáři mají něco napsat, namalovat nebo si představit. Cvičení jsou uspořádána do osmi oblastí, které se v rámci konceptu odolnosti ukázaly jako klíčové: jde o práci s optimismem, přijetím, zodpovědností, orientací na řešení, schopností odpoutání či nového zaměření, zapojením do sociálních sítí a spiritualitou.

Knihy je vhodná pro osoby, které chtějí překonat traumatické zážitky z minulosti, i pro ty, kdo si přejí zvládat krize, stres či prostě zvýšit vlastní vnitřní sílu. Lidé s ní mohou pracovat samostatně, ale právě tak ji využije psychologický a zdravotnický personál pro práci s individuálními klienty i skupinami.

brož., 112 s., 179 Kč

ROBERT GARFIELD Mužský kód

V minulosti se muži řídili tím, co autor nazývá mužským kódem – pevným souborem vodítek a norem, které vedly muže ke stoicismu, tichosti a síle. Změny mužské role v posledních desetiletích vyvíjejí na muže tlak, aby přestali své emoce skrývat. Zkušený psychoterapeut zkoumá jedinečné výzvy, jimž dnešní muži čelí, vybízí je k opuštění mužského kódu a rozvíjení mužství, které slučuje tradiční mužské vlastnosti s dovednostmi emoční intimity.

OLGA ZELINKOVÁ

Dyspraxie.

Vývojová porucha pohybové koordinace

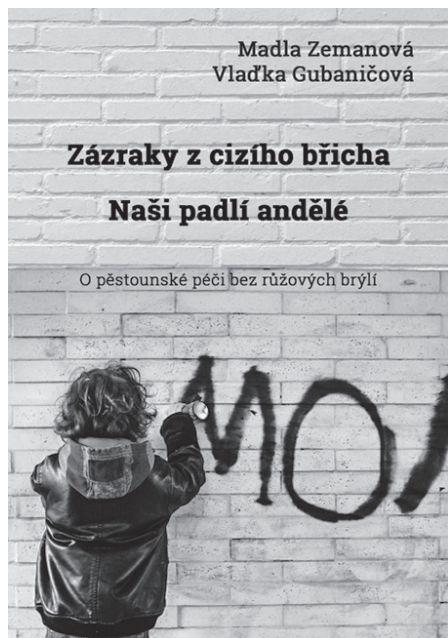
Kniha je určena pro rodiče, jejichž dítě trpí dyspraxií, pro dospívající a dospělé osoby s touto poruchou, pro pedagogy a další zájemce. Hlavním cílem je pomoci čtenáři orientovat se v problematice, uvědomovat si příčiny a projevy, hledat cesty,

jak obtíže spojené s poruchou překonávat, chápat a tolerovat projevy spojené s dyspraxií. Jedním z cílů je též upozornit na vzájemné souvislosti mezi všemi poruchami učení, projevy, které jim mohou být společné (vývojové deficity v oblasti zrakové percepce, pravolevé a prostorové orientace, vnímání sebe sama, sebeorganizace atd.).
brož., 144 s., 221 Kč

Uvedené knihy si můžete také prohlédnout a zakoupit v e-shopu <http://obchod.portal/>

Pro dlouhé zimní večery, které podle všeho ještě budou, vás odkazujeme na knížku autorek webu pěstouni pěstounům (pestouni-pestounum.webnode.cz). Třeba budete mít těsně před usnutím ještě trochu sil na pár stránek, které někdy s humorem, jindy s postesknutím a někdy zcela věcně připomenou, že v tom nejste sami.

MADLA ZEMANOVÁ, VLAĐKA GUBANIČOVÁ Zázraky z cizího břicha - Naši padlí andělé

Nevím, jak to bylo u jiných, ale já potřebovala na ujištění sama sebe skoro tři roky, než jsem doma předhodila, že by bylo fajn adoptovat dítě. Můj muž není prototyp příkladného otce, který by bez dětí zahynul, a tak nejdřív vypadal, že se nechlapsky rozpláče. Abych to celé přiblížila - zrovna totiž nastala doba, kdy se nám z domu podařilo vystrnadit poslední zletilé dítě, taky bylo pěkně, to se dobře jezdí na motorce, a vůbec, doma byl klid, ponožky a trenky v plném počtu a vůbec. Jára, řečený Ozák, si to prostě užíval. Jeho mlčný pohled mi připomněl dobu, kdy se z jeho skříňe ozývalo naříkavé: „Zase mi tu nechali jenom ponožky od Vietnamců!“ Mám sice pochopení pro jeho věcné ztráty, ale já chtěla děťátko malé, bezbranné holátko, které jenom čeká na naši náruč. Ano, i takhle naivní může být představa o drobečkovi z dětského domova. A tak jsme o tom mluvili. Mluvili. Mluvili a mluvili. Já mluvila. Až Ozák prohlásil: „Jasně, pochopil jsem, bereme šestnáctku, blondýnku, sirotka. „Zvítězila jsem. „Hurá!“ Má láska si se mnou adoptuje skřítku. A protože jsem holka činu, tenkrát ještě neubitá úředním šimlem, vyřídila jsem papíry rychlostí blesku. Trochu mi vrtal hlavou Ozákův trestní rejstřík, který pravil, že v pravěku, za komunistů, byla vojna tak zlá, že raději utekl, a když ho chytili, byl z něj zběh, a za to byl tenkrát kriminál. No, pětadvacet let starý trest problém nebyl, ale adopcce ano. Doporučili nám pěstounskou péči.

260 Kč

PATRON dětí pomáhá pěstounským rodinám

Anička je okatá tříletá holčička. Moc jí baví básničky a říkanky. Pamatuje si každý verš a rým ze všech knížek, co má doma. A ráda si vymýšlí vlastní písničky. Spoustu času věnuje také různým skládačkám.

Adamovi je už sedm let. Chodí do druhé třídy a ve škole je rád. Našel si v ní spoustu kamarádů a dobře se učí.

Kristýnka je sedmiletá usměvavá dívka, která miluje zvířátka. Potýká se s logopedickými problémy, takže musí pilně trénovat nejrůznější cvičení, aby nezaostávala za vrstevníky.

Co mají tyto tři děti společného? Jejich dětství není tak snadné, jak by to na první pohled mohlo vypadat. Anička, Adam ani Kristýnka nevyrůstají se svými rodiči. Všechny tři děti jsou totiž v pěstounské péči svých babiček. Rodiče se o tyto děti z nejrůznějších důvodů nemohli nebo nechťeli starat, a tak jejich role přebraly babičky. Babičky, které se musí místo kupování lízátek a víkendového rozmazlování poprat s výchovou

svých vnoučat. Z podstaty věci je jasné, že to není vždycky procházka růžovou zahradou. Krom ubývání psychických a fyzických sil se prarodiče v roli pěstounů často potýkají i s finančními problémy.

Adam začal minulý rok chodit do školy. Když babička poplatí obědy, školní pomůcky a kroužky, moc peněz už jim nezbyvá. Adamovi se skoro rozpadá postel, jenže v rodinném rozpočtu peníze na novou prostě nejsou. A tak spí na rozkládacím gauči, který má nejlepší léta dávnou za sebou. Gauč je velmi nepohodlný a Adama z něj bolí záda.

Kristýnka je také ve školním věku, ale babička ji musí prozatím vzdělávat doma. Proč? Kristýnka i její babička byly vystaveny násilnému chování ze strany nevlastního dědy, před kterým se dodnes ukrývají. Kristýnka díky tomu trpí posttraumatickou stresovou poruchou a nemůže zatím chodit do běžné školy. K tomu se přidává vývojová dysfázie (porucha řeči), se kterou je třeba bojovat. Když utekly od násilného dědy, zůstaly zcela bez prostředků.

Pro kvalitnější domácí výuku Kristýnky potřebují notebook. Kromě učení by na něm využívaly logopedické programy. Taková investice je ovšem nad jejich finanční možnosti.

Anička je se svojí babičkou spokojená, ale také ji to moc baví ve školce. Jenže babička, která se o ni stará, pobírá mateřský příspěvek a přídavek. To činí 4 300 Kč, k tomu ještě výživné 1 800 Kč. Jenom školka ale stojí 1 500 Kč. Babička tedy zvažuje, jestli Aničku do školky vůbec posílat.

Tyto tři příběhy se našťastí setkaly v projektu PATRON dětí. PATRON dětí je charitativní projekt, jehož smyslem je pomáhat sociálně a zdravotně znevýhodněným dětem a jejich rodinám v celé České republice. Pro každé dítě a jeho potřeby získává finanční prostředky. Takovými potřebami jsou zdravotní pomůcky, sportovní vybavení, uhrazení zájmového kroužku nebo vzdělávání, ale i další pomoc rodinám s dětmi v nouzi. Na cílovou částku se libovolným příspěvkem skládá více jednotlivců. PATRON dětí pracuje s úplnými i neúplnými rodinami a samozřejmě také s pěstounskými rodinami.

V Centru pro náhradní rodinnou péči babičce Adama poradili, ať se na PATRONa dětí obrátí s žádostí o příspěvek na novou postel. Babička Aničky si PATRONa dětí našla na internetu, když přemýšlela, kam se obrátit o pomoc, a babičce Karolínky jej doporučila rodinná přítelkyně. Díky drobným dárcům vybral PATRON dětí 4 740 Kč Adamovi na novou postel. Aničce zaplatil 7 775 Kč, což jsou obědy a školkovné od ledna 2018 do června 2018. Pro Karolínku PATRON dětí díky online sbírce vybral 10 549 Kč, za které koupil nový notebook.

PATRON dětí na svém webu www.patrondeti.cz zveřejňuje online sbírky na konkrétní potřeby konkrétních dětí. Dárce tak přesně ví, komu peníze posílá a volí si také částku, kterou chce přispět. 100% této částky pak jde konkrétnímu dítěti.

Žádosti o dar jsou samozřejmě důkladně prověřovány, aby nemohlo dojít k jeho zneužití. Pro větší důvěryhodnost má každý příběh svého garanta – patrona, který jej zaštiťuje. V případě Adama to byla pracovnice Centra pěstounské péče, v případech Karolínky a Aničky pak rodinní přátelé.

„V PATRONu dětí jsme otevření všem žádostem, které posuzujeme velmi individuálně. Babičky z našeho příběhu mají společnou jednu věc. Nebály se požádat o pomoc pro svá vnoučata. Pro nás jsou hrdiny lidé, kteří se nestydí poprosit o pomoc pro své děti, ať už jsou vlastní nebo v pěstounské péči. Upřímně věřím, že tyto příklady pomohou dalším rodičům a pěstounům prolomit mlčení a poprosit o podporu pro své děti,“ řekla nám k tomu Svatava Poulson, vedoucí projektu PATRON dětí.

Pokud máte ve své péči dítě, které potřebuje pomoci, dítě, které nemá vše, co potřebuje, neváhejte se obrátit na PATRONa dětí. Je tady pro vás. Napište na INFO@PATRONDETI.CZ nebo zavolejte na linku PATRONa dětí 601 188 166 (Po – Pá od 10 do 16 hod.).

Hledáme dobrovolníky na doučování

Požadujeme:

- věk 18 let a více
- vztah k práci s dětmi
- spolehlivost a zodpovědný přístup
- trestní bezúhonnost

Nabízíme:

- pomoc rodinám a dětem
- nové zkušenosti a cennou praxi
- bližší seznámení s fungováním neziskové organizace
- možnost vypůjčení si odborné literatury z naší knihovny
- možnost účastnit se vzdělávacích seminářů a akcí Sdružení pěstounských rodin
- potvrzení o vykonané dobrovolnické činnosti

Kontakt:

Sdružení pěstounských rodin z.s.
Mgr. Martina Kalendová
Anenská 10, Brno 602 00
733 534 465, kalendova@pestouni.cz

OMIŠ

6. až 15. července 2018 (7 nocí)
letovisko Omiš na Dalmatské riviéře,
20 km od Splitu

Díky písčitému pláží a průzračně čisté vodě se Omiš stává stále vyhledávanějším letoviskem. Starobylá Omiš je místem kouzelných večerních procházek s posezením ve stylových restauracích a vinárničkách. Nabízí se také možnost romantických výletů na ostrov Brač a kaňonem řeky Cetiny nebo její sjíždění na raftu, výlet do Splitu, výjezd terénními auty do hor nad Omiš a další příležitosti i pro pěší turistiku. Ubytování je v rodinných vilkách – apartmánech dle požadavků klientů. **Cena:** 5 500 Kč, zahrnuje dopravu, pobyt, pobytovou taxu, povlečení, úklid.

Nabídka pobytu mimo Sdružení pěstounských rodin (zajišťuje cestovní kancelář): přihlášky a informace: Bc. Václav Salajka, Zelnice 602, Dolní Bojanovice. Tel.: 518 372 765; mob.: 737 234 099

SRIMA – VODICE

18. až 25. června 2018
(6 nocí, 7 plných dní u moře)

Odjezd z ČR: 18. června večer, možnost nástupu do autobusu v Bystřici p./H., Vyškově nebo v Brně, odjezd z Chorvatska: 25. června večer. Ubytování 100m od pláže v apartmánech se soc. zařízením pro 2 až 6 osob. Během pobytu 2 až 3 výlety lodí či autobusem. Možnost zapůjčení kol, koloběžek a čtyřkolek pro 4 osoby, k dispozici betonové hřiště, pro milovníky piva se čepuje české pivo ☺.

Cena: 5 850 Kč/osobu (ubytování, polopenze, doprava autobusem). Možnost slevy pro děti do pěti let (úhrada pouze autobusu, b/n.), možnost cesty vlastním vozem (odečtení ceny autobusu). V ceně není zahrnuto pojištění. Do 15. března 2018 je potřeba zaplatit zálohu ve výši poloviny ceny, doplatek do 15. června 2018.

Organizátoři: CK „GALEB“ CROATIA www.agencija-galeb.hr, ACTION CENTROS s.r.o. Po přihlášení na uvedený kontakt obdržíte podrobnější informace. Přihlášky: Bc. Hana Ježová, tel. 730 895 847, jezova@pestouni.cz

Benefiční koncert po Xté

I letos jsme zahájili nový rok Novoročním benefičním koncertem, který pořádala agentura Globart. Milovníky hudby čekal krásný program, v rámci kterého zazněly árie ze slavných oper Verdiho, Pucciniho a Lehára. V druhé půli pak přišly na pořad populární operetní skladby a hlavní melodie Čajkovského baletu Labutí jezero.

Výtěžek z akce v hodnotě 48200,- Kč bude použit na propagaci pěstounské péče a aktivity k získání nových dlouhodobých pěstounů.

Děkujeme agentuře Globart za spolupráci.

Julija Prejsová

Krabice od bot aneb Děti darují dětem k Vánocům

Děkujeme všem dárcům, kteří se zapojili do charitativní akce Krabice od bot, kterou pořádá Diakonie Českobratrské církve evangelické.

Velký dík patří především paní Olze Frydriskové z Drásova. Díky její aktivitě doputovaly vánoční dárky „v krabicích od bot“ i k dětem z pěstounských rodin, které doprovázíme.

Miloslava Striová,
klíčová pracovnice SPR

www.krabiceodbot.cz

Diakonie
Českobratrská církev evangelická

Studenti ekonomie opět potěšili pěstounské děti

Stejně jako v posledních sedmi letech i před Vánocemi loňského roku splnili studenti Fakulty podnikatelské VUT dětem, které jsou svěřeny do pěstounské péče, na devadesát vánočních přání.

Vánočně zabalené krabice skrývaly stavebnice, auta, panenky, knížky, puzzle a další výtoužená „překvapení“. „Děti v pěstounských rodinách mají možnost napsat Ježíškovi svá přání. My pak jejich

seznam umístíme pod vánoční strom v hale fakulty. Studenti i všichni ostatní si mohou vybrat, který dárek pořídí. V seznamu ho škrtnou a zabalený pak přinesou pod strom,“ popisuje systém fungování koordinátor akce Vít Chlebovský. Slavnostní předání za doprovodu vystoupení flétnístek z hudební školy se konalo 11. prosince. Dárky pak putovaly do rodin z Brna a okolí.

Za sedm let trvání této hezké tradice dostaly pěstounské děti už od studentů kolem pěti set dáreků. „Škoda jen, že studenti nemají možnost prožít radost s nimi,“ posteskla si klíčová pracovnice Petra Müllerová Krajtlová, která se na koordinaci akce za SPR podílela. Chceme tedy studentům a všem dárcům alespoň touto cestou moc moc poděkovat za všechny obdarované děti a pečující osoby i za nás všechny ve Sdružení pěstounských rodin a popřát jim mnoho krásného v novém roce.

red.

Děkujeme všem obětavým lidem a firmám, které podporují naši činnost finančně, věcnými dary a nebo dobrovolnickou prací. Těší nás, že společně s Vámi můžeme přispět k tomu, aby děti vyrůstaly v milující rodině.

DĚKUJEME DÁRCŮM

AGROAD s.r.o.

Audit Brno, s.r.o.

Colindar s.r.o.

Česká kongregace sester dominikánek

Farní charita sv. Tomáše Brno

GSP Mincovna a.s.

GSP RAFINERIE s.r.o.

Imprenta Graf, s.r.o.

Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka pod ochranou Svaté rodiny

MČ Brno-Řečkovice

Optotel s.r.o.

OSMT Brno

Retry s.r.o.

Rotary klub Valtice - Břeclav

Římskokatolická farnost Brumovice

Římskokatolická farnost Březník

Římskokatolická farnost Dobřínsko

Římskokatolická farnost Jemnice

Římskokatolická farnost Jinošov

Římskokatolická farnost Lanžhot

Římskokatolická farnost Lomnice u Tišnova

Římskokatolická farnost Rajhrad

Římskokatolická farnost Sloup

Římskokatolická farnost Šlapanice

Římskokatolická farnost Velké Bílovice

Sestry těšitelky Božského srdce Ježíšova

VĚCNÝMI DARY NÁM MOC POMOHLI:

ALBI Česká republika a.s. • Balónky, s.r.o. • BigMedia s.r.o. • Centropen, a.s. • Comax Bowling s.r.o.

• Diecézní charita Brno • Ing. Blanka Drápalová •

EUROGALAXIE s.r.o. • Fakulta podnikatelská VUT

• Chata Štvanice • Jiří Ferby; • KINDO, s.r.o. •

LMC s.r.o. • Metrostav a.s. • Optimalvit s.r.o. •

Planet Bowling Olympia Brno • Potravinová banka

pro Brno a Jihomoravský kraj, z.s. • United Bakeries, a.s. • Vintage Village • Vinutka • VŠ Newton

College • V-Tour s.r.o. • Wellness Kuřim s.r.o. •

www.malujmese.cz • WIKY spol. s r.o.

NAŠI ČINNOST PODPOŘILI TITO DOBRÍ LIDÉ:

Eva Bártová • Marie Bednářová • Ludmila Běhanová • Jana Bílková • Zdena Bouzková • Bohumil

Bradáč • Bohdanka Braunerová • Bc. Zuzana

Bročková • František Brůna • Marie Citterbardová

• Jan Čajka • Magdalena Čoupková • Zdenka

Čurdová • Roman Diviš • Přemysl Dížka • MUDr.

Vladimír Dadák • Petr Doležal • Jindřiška Dvořáková • RNDr. Milana Faltusová • Štěpán Florián

• Růžena Frantová • Hana Gavendová • Arnošt

Goldflam • Josef Grolich • Ladislav Grunda •

Martina Handlová • Josef Havelka • manželé

Havlátovi • Jana Hejlová • Vlasta Heroldová

• Ing. Petr Hochman • Vladimíra Holasová •

Vladimír Homola • Tamara Horáková • Jaroslava

Hudcová • Marie Chrástková • Margita Illovská

• Ing. Stanislav Janků • Jiří Jeniš • Marie Ježová

• Ing. David Jílek • Jaroslav Jundra • Eva Kadle-

cová • Božena Kačourková • František Kania •

PhDr. Ivan Kania • Pavel Kaupa • RNDr. Jiří Koch

• Ing. Tomáš Koláček • Pavel Konzal • Kopřivovi

• Karla Kovaříková • Dobroslava Kricklová •

František Kozubík • Petr Kucharčík • Pavel Lacina

• Ing. Petr Levák • Zuzana Linhartová • Ing. Jiří

Líba • RNDr. Milan Líbezný • Marie Maděřičová

• Marečkovi • Alois Medla • Viktor Mechl •

Mgr. Jiří Mikulášek • Ludmila Moravcová • Jan

Nekuda • Helena Nerudová • Jan Nosek • Václav

Novák • Marcela Novotná • MUDr. Jindřich

Olšovský • Věra Palacká • Mgr. Šárka Pantůčková

• Jiří Pavlica • Petr Pawlica • Jenovefa Petrů •

Tomáš Polách • Severin Pošta • Josef Požár •

Jiří Prudký • Hana Ráčková • Mgr. Pavel Rajmic

• Martin Rája • Joachim Rottkögel • Magda

Rottkögelová • Ing. Luboš Rumian • Monika

a Břetislav Rychlíkovi • Ing. Josef Ryšávek • Rudolf

Sláma • Dita Smýkalová • Irena Sobotková • Jiří

Suchánek • Ing. Václav Svoboda • Libor Ševčík

• Ing. Ivo Šilhánek • Hedvika Šimíčková • Ing.

Pavel Šimonek • MUDr. Ondřej Škoda • Jaroslav

Šturma • MUDr. Milan Šulc • Ladislav Šustr • Ing.

Josef Švec • Libuše Tarabová • Stanislav Valenta

• Magda Vaňková • Magda Váňová • Mgr. Karin

Vavrošová • Petr Vázler • Radek Vichr • Renata

Vintrová • Ing. Hana Vlachová • Jitka Vyhli-

dalová • Milada Wurmová • Josef Zahradník •

Ing. Jan Zachoval

Hledáme vás, mámo, táto!

Každé dítě má právo vyrůstat v milující rodině, zažívat přijetí, bezpečí a teplo domova.

Podpořte naši dlouholetou snahu hledat náhradní rodiče opuštěným a týraným dětem.

Bojujte s námi za právo dětí žít v rodině, ne v ústavu!

Řekněte o nás dalším lidem, **širte myšlenku náhradní rodinné péče**, ozvěte se nám se svým nápadem, jak pomoci.

Mnoho dětí stále čeká na novou mámu a tátu.

Možná jste to právě vy, kdo může poskytnout ohroženému dítěti otevřenou náruč, lásku a porozumění.

Na své životní cestě nebudete sami, **rádi vás budeme doprovázet** odborně, s pochopením a úctou.

S pěstouny uzavíráme dohody o výkonu pěstounské péče v rámci poboček v Brně, Praze, Plzni, Znojmě a Bystřici pod Hostýnem.

info@pestouni.cz
www.pestouni.cz